

MA KRISTUS KA BAING SE AMA LENGI SEKGAMES SEVET LIIRANG AA I DIIV IIRANG NGET DEN

Ma Jon i ama Aposel na qa, dai sa ma serluqa, i qa iil luqa ama langinka. I qa sil sevet liirang aa i qa lu iirang. I ma Iesus Kristus ke baing se iirang pe ama veng i nget muqas muqas. I ama rarlimini ve lungera angera rlung, dai sever ama Ngemumaqa aa serlinki i diip ka ruvet barek ma Satan ke ne aa liin be diip lenges na ro. I ma Iesus dai diip ke uirl se liirang aa mai, i raqurli qa uirl se ma Satan. De ma Iesus dai diip ke uirl se aa qaqet i ama revan ta, be diip ke uas tem ta ip deng i ra ran sever aa luqupki ama iameski ve uusep gel aa Mam. De ma Jon dai qa sem madlek ma Iesus aa liinka i lua i diiv ama meren nget den per a ra pet lungera ama niirl de deng deng.

Ma Jon Ka Iil Luqa Iara Ama Langinka

¹ I ama Ngemumaqa qa qurl ma Iesus Kristus te lunger iara ama lengi. I lungera ip ke reqerl aa liinka ne ama maatpitta ne liirang aa i maikka diip masna iirang nge ren. I lunger iara ama lengi dai murl nge rles, de ma Iesus ka baing se nget sekgames. Be aiv aa de qa nem aa Angeluqa ip ke quarl te lunger iara ama lengi bareq a ngua ma Jon. I ngua dai aa maatpitka na ngua. ² De ngua lu liirang iara, be maikka ngu taqal sil ne ama Ngemumaqa aa lengi. Be lunger iara ama lengi dai sevet ma Iesus Kristus.

³ Be lunger iara ama lengi i baing se nget nauirl dai nget nagel ma Kristus. Be nemka i qa tis per a nget barek ke ne iari, dai diiv ama Slurlka aa arlias gel ka. De lura i re narli lunger iara ama lengi, de lura i ra tit kut nget, dai mager

iv ama Slurlka aa arlias gel ta, i raquarli iara dai ama niirl nget den, ip baing baing se liirang aa.

Ma Jon Ka iil Sagel Ama Slurlka Aa Liinka Ver Ama Luquviirang I Ama Ngeriqit Ngen iiram.

⁴ Ngu ma Jon, i ngu lil lunger iara ama lengi sagel ngen i ama Slurlka aa uis, pet ma Ausia Provins, i qurli ngen per ama luquviirang ama 7 ne iirang.

De ngu raring iv auut Mam, dai mager iv aa arlem bareq a ngen de qe tekmer iv ama uupka de a ngen a rlan. I auut Mam, dai ai de qurli qa masmas. I qatikka murl, dai qurli qa, de saqikka iara qurli qa de qatikka vapiit papiit dai diip kurli qa mas. Be mager ip ke van a ngen te liirang aa ama atliirang, ip bareq a ngen never ama Qevepka ama Glasingaqa i qet matna ama rleriirang ama 7 niirang pe ama Ngemumaqa aa mugun-met-ki ara qames. Dai mager iv aa arlem sagel ngen. ⁵ De ma Iesus Kristus dai qa, i ai de qel sil ne ama Ngemumaqa aa lengi mai ne ama revan. I qa dai qa arlma i qa maarlviit never ama aapngipki. De qa dai ama Slurlka i qe ruirl se ama kingkena ver ama aivetki mai. Dai saqikka qa dai mager iv aa ngimsevetki sagel ngen de qe tekmet ne a ngen a rut ip kurli nget maget. I qa dai maikka ai de qe rarliq uut. De qatikka ne aa qerekkka dai qa mer auut nemer ama viirang angera dlek. ⁶ De sa qa mu uut per aa rletki i uure tal ama dlek ip taquarl lura i re ruirl se ama Lautu. I ai de uuret matna barek ma Iesus aa Mam ama Ngemumaqa. De qatikka mager iv uut taarl ne aa rlenki masmas de uut taarl ne aa dlek i raquarli i qe taneng ama tekmeriirang mai be qurli qa masmas. A revan.

⁷ Ngene lu, ma Iesus dai qurli qa ve ama aavul de qat den.

Be diiv ama qaquet mai re lu qa. I qatti qerlka ngene lura i murl ta sirl ka.

De ama qaçet mai ver ama aivetki dai diip tek nak ne
ama arlemigl malai i ret luqa ne ama revan.
Ii, diip liirang aa nge ren taqurla. Ii, a revan.

⁸ De ama Ngemumaqa, ama Slurlka, i maikka ama dlek
mai gel ka. Dai qa ruqun ma', "Nguua dai ama rarlimini se
ama tekmeriirang mai. De nguua dai mager ip ngu perleset
ne ama tekmeriirang mai. I qatikka nguua dai ngurl uirl de
nguua nasat."

Ma Jon Ka Lu Ma Kristus

⁹ I nguua ma Jon, i a ngen a rluaqa na nguua. I ngu na
ngen dai nemen ma Iesus aa liinka. Be ngu na ngen uure
tal ama merlen ngen ama getget. De qurli ngu na ngen
per ama Ngemumaqa aa arlim i auur a King na qa. De ngu
na ngen dai ai de uut taarl madlek de uure tal ama merlen.
De sa nguua sil ne ama Ngemumaqa aa lengi. I nguua sil ai
nguua tu gua qevep sevet ma Iesus. Taqurla be ra qirlvem
se nguua de ra mu nguua ve ma karabus per ama ailanini ma
Patmos. ¹⁰ De ver ama Slurlka aa nirlaqa, de ama Qevepka
ama Glasingaqa qa buup nguua na nas. De nguua narli a qek
ka nes slep sek gua rleng, ip taquarl ama a rlaunka.

¹¹ I qa ruqun ma', "Liirang aa mai i ngia lu iirang dai
ngi iil me iirang pe ama Langinka. I maikka mager ip
ngi nem luqa ama Langinka sagel ama Slurlka aa uis,
pet ma Ausia Provins, i ai de re ngingdemna ver araa
luquviirang ama 7 ne iirang. I maikka mager ip ngi nem
ka sagel ama Epasaskena de sagel ama Semanaqena, be
aiv aa de sagel ama Pagamamkena de aiv aa de sagel ama
Taiatairaqena, de ngene lura ama Sadiskena de imanau
sagel ama Piladelpiaqena be deng ne ama Laodisiaqena."

¹² Taqurla de nguua guirltik per a nas ip ngu lu luqa i qa qurl
a nguua re ama lengi. Be nguua guirltik per a nas, dai nguua
lu ama vuquliising i ama 7 ne iising, i ra rekmet ne iising

ne ama gol. I liising aa iv iising ngere tal ama laam. ¹³ De ngua lu iaq i qurli qa veleqes ne lungera. I qa ip taquarl ama Qaer araa Rarlimka. I qa Muremiis ne ama luanki i ama ainkulki be qia mit pet ngen aa ilaing. De qa tik men a rluprlupki ne ama a liitki i qi ne ama gol. ¹⁴ De aa ningaqa de ngen aa qesing dai maikka ama a lauil a nget. I nget ip taquarl ama qesing never ama sipsip i ama a lauil a nget. De aa sakngaiam dai ip taquarl ama a rlu mer ama altaing i ama aulairl. ¹⁵ De aa ilaing dai maikka ama a rluqa na nget, ip taquarl ama ain i ra iin me nget mer ama altingki. I lungera ama ain dai ra tis nget ama bras. De ngu narli aa qenem i drlindrlin ip taquarl semer ama aiqukka. ¹⁶ De qa raneng ama ualdang ama ngeriqit ngen a iam pe aa merlmerliit. De ama sinki ama ainkulki i ama gerli malai sepna na qi, dai qia maarl mer aa Aamki. De aa sakngaqi dai qin sin ip taquarl ama nirlaqa i aip kam ngim maden.

¹⁷ Be lua de ngua aat seq aa slep, be qurli ngua imek ip taquarl ama ngipka. De qa mu aa merlmerliit per a ngua de qa ruqun ma', "Kula nging ning. I ngua dai ama Rarlimini de ama Verlverleser iini. ¹⁸ De Ngua dai ngua i ngu iames. I mekai ngua ngip, dap ngi lu, iara dai ngu iames masmas. De ngu taneng ama a ki-iam sere ama aapngipki, de sere lura i sa ra ngip araa luqupka.

¹⁹ Taqurla dai be mager ip ngi iil ama lengi sevet liirang aa i ngia lu iirang, de liirang aa i as diiv iirang nget den.

²⁰ Dai liirang aa i ngia lu iirang, i ama ngeriqit ngen a iam ne ama ualdang pe gua merlmerliit. De ngen ama ngeriqit ngen a iam ne ama laam i nget ne ama gol i qurli nget de ama vuquliising. Dai ama rarlimini ve liirang aa angera rlung dai raqurliani. Lungera ama ngeriqit ngen a iam ne ama ualdang, dai ip taquarl ama Slurlka aa Angeluqena, pet ma Ausia Provins, i ai de re uas te aa uis. De lungera ama ngeriqit ngen a iam ne ama laam, dai nger ip taquarl

ama Slurlka aa uis i ama liin ama ngeriqit ngen a iam na ra i ai de qurli ra ver araa luquviirang.”

2

Ma Kristus Aa Lengi Sagel Aa Liinka Vet Ma Epasas

¹ De saqiaskerlka luqa qa taqen ma’, “Maikka mager ip ngi iil sagel ama Angeluqa i qe uas te ama Epasaskena araa Lautuqi. I lungera ama lengi dai nget ip ngia tis per a nget bareq ama qaqet i nget ma’,

“Ai de ngu taneng ama ualdang ama ngeriqit ngen a iam ne gua merlmerliit. De ai de ngua tit peleqes ne ama laam i nget ne ama gol. Dai ngua nem lunger iara ama lengi sagel ngen. ² De sa nguat drlem se a ngen a tekmeriirang mai i ai de ngene tekmet niirang. De ngene a ngen a rletki i ai de ngenet matna maden. De nguat drlem, ai i ai de ngen deraarl madlek, de quasik ngene narliip se ama vura. I lura i sa ra sil ba ngen ma’, “Uut dai saqikka ama Aposelkena na uut.” Dap kuasik, i quasiq ai ama Aposelkena na ra marevan. De sa ngia matmet se ra, be sa ngen lu sever araa lengi ai ra dai ama kaak-ta naqatikka. ³ De ama qaqet tet lu ai ngene taneng gua rlenki, de ai de re tekmet ne ama vu sagel ngen. Dap nguat drlem ma’, Ai ngen dai ai de ngen deraarl madlek de ngene tal luqa ama merlenka. De ngen dai quasiq ai ama neng na ngen sa tekmet taqurla.

⁴ “Dap gua lengiini ama barliini sagel ngen ma’, Murl lua i ama iames a ngen a tuaqevap men a ngua, de maikka ai de ngene rarlik ngua malai, dav iara dai sa serlekserlek na ngen i ama uises de a ngen a rlan. ⁵ De murl dai ngen dekmet ne ama tekmeriirang ama atlu iirang. Dap sa ngen mit nemene liirang aa be sa ngen aat. Taqurla dai mager ip ngen drlem sevet liirang aa i murl ngen dekmet niirang. De maikka mager ip ngene guirttik per a ngen a

rut de mager ip ngene tekmet ne ama tekmeriirang i murl nauirl ngene tekmet niirang. I aip kuasiq ai ngene tekmet taqurla, de diip ngua ren sagel ngen, be diip ngu qirlvem se a ngen a lamka. ⁶ Dav a ngen iani ama gamansena dai ama atliini i iini raqurliani. Maikka quasik ngen narliip se lura i re su ma Nikolat aa lengi ama vunget sever iarang. De saqikka ngen a ngua dai ngu qirlvem se lungera ama gamansena. ⁷ Dai lura mai i re narli liirang iara dai maikka mager ip te taqa mu araa asdem te ama lengi i ama Qevepka ama Glasingaqa qa taqen na nget sagel ama Lautuqi. Dai ariq aip Luqa i qa uirl se ama arasmesna, dai diip gua ding se qa ip ka ar ama asmes nade ama mengka i ai de qerl kuarl te ama iames. I luqa ama mengka dai qa varlen ama Ngemumaqa aa luqupki vuusep ma Paradaiso.”

Ma Kristus Aa Lengi Sagel Aa Liinka Vet Ma Semana

⁸ ‘De maikka mager ip ngi iil sagel ama Angeluqa i qe uas te ngua uis pet ma Semana. I lungera ama lengi dai nget ma’, “Ngua dai ama Rarlimini de ngua dai ama Verlverleser iini. I murl ngua ngip, dav iara dai ngu iames. Dai ngua, i ngua nem lunger iara ama lengi sagel ngen.

⁹ Be nguat drlem ama merlen de ama getget i nge men per a ngen. I quaatta i ama ruus per a ngen i quasiq a ngen a qerang. Dap kativas ngen mugelnas ne ama atliirang i buup niirang nagel ama Slurika. De nguat drlem lura i ra tuma na ngen. I lura dai ai de re tuqun, ai ra dai ama Judaqena na ra. Dap kuasik. I lura nemen ma Satan aa liinka.

¹⁰ Dap ngen, dai qula ngeneng ning i aip ngene tal ama getget. I diiv ama Semka qe tekmet be diiv iari never a ngen ta tit sev ama karabus. I diip ke tekmet taqurla ip ke siquat na ngen. Be diip ngene tal ama merlen ngen ama getget sa ma malepka ne ama niirl. Dap mager ip

ngen dru a ngen a qevep malkuil i quaatta i re veleng ngen. De diip ngu qurl a ngen te ama iames i ama a ranbandem ip taquarl ama kingkena araa muremiis i raquarli sa ngen uirl se liirang aa ve a ngen kames. ¹¹ Dai lura mai i re narli liirang iara, dai maikka mager ip te taqa mu araa asdem te ama lengi i ama Qevepka ama Glasingaqa qa taqen na nget sagel ama Slurlka aa liinka mai. Dai ariq aip lura i re ruirl se ama arasmesna, dai quasik mager iv ama aapngipki i luqia ip ma udiim ki lenges na ra. Maikka quasik.”

Ma Kristus Aa Lengi Sagel Aa Liinka Vet Ma Pegamam

¹² De diip ngi iil sagel ama Angeluqa i qe uas te ama Slurlka aa liinka vet ma Pegamam.

I lungera ama lengi dai nget ma’,

‘Ngua raneng ama sinki i maikka ama gerli malai sepna na qi. I ngua nem lungera ama lengi sagel ngen.

¹³ I maikka ngu taqat drlem ai lu qurli ngen iai. I qurli ngen sagel kurli ma Satan i qe uas. I ma Satan dai qurli qa ver a ngen a luqupki. Dap maikka ai de ngene taneng gua rlenki malkuil, de ngen dru a ngen a qevep sever a ngua. De ai de quasiq ai ngene trles lungera ama tuaqevep. I murl vet luqia ama giqi de ama vura ra veleng ma Antipas, dai ai de quasik ngene ngim temanau na ngua. I ma Antipas kat drlem sal sil ne gua lengi, i murl kurli qa qe na ngen. De maikka qa mit kut gua lengi veleqes na ngen.

¹⁴ Dav iang ama lengi gel ngua i nget sagel ngen. I qatikka vet ma Pegamam, dai iari gel ngen i maikka re taneng ma Balam aa gamansena madlek. I ma Balam aa gamansena dai nget taqurliani. Murl, lua i ma Moses ke uas te ama Isrelkena de ma Balam ka reqerl ma Balak ne aa gamansena ama kaak-nget, ip ke kaak te ama

qaqet nevet ma Isrel. De qe tekmet na ra ip te raat i re tekmet ne ama vu. De ma Balak ka maarl ne ama qaqet ip ta tes ama serlik i ra quarl tem nget bareq ama Iaus ama kaak nget, de ip te nanna maden maden. ¹⁵ Dai qatikka raqurla, dai iari gel ngi i ai de ra tit kut ama Nikolatkena araa lengi. ¹⁶ Dai qatikka mager ip ngene ngim temanau ne liirang aa ama viirang. I ariq aip kuasik, dai diip kuasiq ama ainkules de diip ngua ren sagel ngen. Be diip ngua tes lura ama qaqet ne gua lengiqi nemet gua aamki, i luqia ip taquarl ama sinki i qi nemet gua Aamki.”

¹⁷ Dai lura mai i re narli liirang iara, dai maikka mager ip te taqa mu araa asdem te ama lengi i ama Qevepka ama Glasingaqa qa taqen na nget sagel ama Slurlka aa Lautuqi. Dai ariq aip nemta i ra uirl se ama arasmesna, dai diip ngu qurl a ra re iang ama asmes i ama Slurlka naik ka drlem se nget, i ra tis nget ma Manna. De diip ngu qurl a ra, i iak de iak te ama dul ama lauil a nget i ama galgal nget. De diip ngu iil ama a rlen ama iamesnget bareq iak de iak mene lungera ama dul. I nemta i ra met lungera ama dul, dai mager iak de iak, dai diip ka drlem ama rarlimini se aa rlenki. Dap kuasik mager ip kat drlem se aa rluaqa aa rlenki, dav ama Slurlka naik.

Ma Kristus Aa Lengi Sagel Ama Slurlka Aa Qaqet Pet Ma Taiataira

¹⁸ De maikka mager ip ngi iil sagel ama Angeluqa i qe uas te ama Slurlka aa liinka vet ma Taiataira. I lungera ama lengi dai nge taqen ma’, “Nguai dai ama Ngemumaqa aa Uimka. De gua sakngaiam dai ip taquarl ama a rlu mer ama altaing i ama aulairl. De gua ilaing dai maikka ngeren sin, ip taquarl ama kaav i ama nirlaqa qa nis nget. Dai ngua, i ngua nem lungera ama lengi sagel ngen.

¹⁹ I ngu taqat drlem se ama tekmeriirang mai i ai de ngene tekmet niirang. I nguat drlem ai maikka ngene rarliq ama qaqet, de ngen dru a ngen a qevrep sever a ngua. De ai de ngene tekmet ne ama rleriirang muqas muqas ip ngen derat never iari. De nguat drlem ai ngen deraarl madlek pe ama merlen i nget den per a ngen. De nguat drlem ai ama tekmeriirang i mekai ngen dekmet niirang, dai ama atlu iirang. Dav iara dai a ngen a gamansena dai maikka ama atlu nget malai i nget daleng lungera i murl.

²⁰ Dap gua merlen iini iari i ngu narliip ngu seserlvet ngu na ngen. Ngu lu nanaa, be a ngen a ding se luqia ama nanki ma Jesibel ip kurli qi veleqes na ngen? I luqia ama nanki dai ai de qi tuqun ai ama Silnauiriki na qi, dav ai de qi kaak te lura i ret matna gel ngua. De qi su ra re liina ip te nanna maden maden de ip ta tes ama serlik i ra quarl tem nget bareq ama Iaus ama kaak nget. ²¹ Dap medu dai gua ding se qi se iang ama niirl ip maikka qi guirltik per ara rutka. Dap kuasik. I quasik ki narliip kim ngim temanau ne ara gamansena i liina ip te nanna maden maden.

²² Dai ngene narli. Diip ngua ru ama merlen per a qi ip kurli qi mas men ama bit i lenges lenges na qi. De diip ngua ruvet barek lura i ai de ra na qi maden maden. I aip kuasik ta guirltik per araa rut de re ngim temanau ne araa gamansena, dai diip ngu tu ama merlen slep per a ra. ²³ De diip ngu uamet na ra ip ta ren mais ngene lura i araa uis. Taqurla be diip per ama Slurlka aa liinka, dai rat drlem, ai i ai de ngu taqat matmet se ama qaqet mai ara rut de ngen araa tuaqevrep. De diip ngu van a ngen i iak de iak te ama ranbandem, i qatikka qur ama gamansena i ai de ngene tekmet na nget.

²⁴ Dav iara ngua taqen sagel ngen pet ma Taiataira i

lu ngen aa i quasiq ai ngen mit kut luqia ama nanki. De quasik ngen drlem se lungera ama gamansena i ra tis nget ma', 'Ma Satan aa lengi ama trles nget.'

Dai quasik mager ip ngua ru a qeng ama merlen per a ngen. ²⁵ Dap mager ip ngene taneng ama tekmeriirang mai merep, ip katikka deng per ama nirlaqa i diip ngu guirl.

²⁶ Dai ariq aip nemta i ra uirl se ama arasmesna, de ariq aip ta tit kut gua narliip ip katikka deng i verleset ne ama tekmeriirang mai, dai diip ngu qurl a ra re ama a dlek iv ama barlta ip te ruirl se ama qaqet per ama qerleng mai ver ama aivetki.

²⁷ Diiv ama Slurlka qa tes ama vura ver ama aivetki ip taquarl iak i qa barlmet ne ama supinkina ne ama qulek ip ma quiipses. I luqia ama rletki dai diip ngu qurl a qa. I qa ip taquarl luqi iara ama a rletki i Gumam ka qurl a ngua rem ki. I luqia ip ngu uas te ama qaqet. *Buk Song 2.8*

²⁸ De qerlka diip ngu qurl a qa re luqa ama ualdengaqa ma 'Raiindemka'.

²⁹ Dai lura mai i re narli liirang iara, dai maikka mager ip te taqa mu araa asdem te ama lengi i ama Qevepka ama Glasingaqa qa taqen na nget sagel ama Slurlka aa Liinka mai."

3

Ma Kristus Aa Lengi Sagel Aa Liinka Vet Ma Sadis

¹ De ngi iil gua lengi sagel ama Angeluqa i qe uas te ngua liinka vet ma Sadis. I gua lengi dai raqurliani ma',

"Ngu taneng ama Ngemumaqa aa Qevepka i aa dlek i ngere taneng ama rleriirang ama ngeriqit ngen iiram. De ngu taneng ama ualdang ama ngeriqit ngen a iam na nget. I ngua nem lungera ama lengi sagel ngen. I

nguat drlem se ama tekmeriirang i ai de ngene tekmet niirang. Be ai de iari ra taqen ai a ngen a Lautuqi dai ama atluqi. Dap kuasik. I sa qia ngip. ²Taqurla, dai qula ngene brlaing. I raquarli ama qares ip ngenep ngip, dai maikka mager ip ngene sem madlek na nas ne lungera ama dleq ama langas. I quasik ngua lu a qeni never a ngen a gamansena i iini nge men be ama seserl iini de gua Ngemumaqa aa saqang. ³Dap mager ip puktik per a ngen ne lungera i mekai ngene narli nget de ngen mer a nget. De mager ip ngenet dadem nget de ngene guirltik per a ngen a rut. I ariq aip kuasik ngen maarlviit never ama brlaingki, dai naqatikka diip masna ngua ren sagel ngen. I diip masna ngua ren sagel ngen ip taquarl ai de ama suamka qat den. Be diip kuasik ngen drlem se gua giqi.

⁴ Dap katiaskerl iari never a ngen pet ma Sadis, i quasik ta rekmet ne a nge ama vu be ra dai ama atlu ra na ra. Be lura araa gamansena dai ama atlu nget. Be ra dai mager ip ta ruremiis ne ama luan ama lauil a nget, de ra tit te na ngua. ⁵Dai ariq aip nemta i ra uirl se ama arasmesna, dai ra ru lungera raqurla ama luan ama a lauil a nget per a nas. De quasik mager ip ngu qirlvem se araa rlen nev ama Langinka ne ama Iames. Kuasik. Dap diip ngu sil ai ra nemen a ngua. I diip ngu sil taqurla vet Gumam aa saqang de vet ngen aa Angeluqena araa saqang.”

⁶ Dai lura mai i re narli liirang iara, dai maikka mager ip te taqa mu araa asdem te ama lengi i ama Qevepka ama Glasingaqa qa taqen na nget sagel ama Lautuqi.”

Ma Kristus Aa Lengi Sagel Aa Liinka Vet Ma Piladelpia

⁷ De maikka mager ip ngi iil sagel ama Angeluqa i qe uas te ama Slurlka aa liinka vet ma Piladelpia. I gua lengi dai raqurliani ma’,

“Nguua dai maikka ama glasingaqa nguua, de nguua dai ama rarlimini se ama gamansena ama a revan nget.

De gua dlek ip taquarl ma King Daivit. I qa raneng ama kiqa semer ama tarlka ser aa luqupki.

Be ngu taneng luqa ama kiqa. Be aip ngu raarl mer ama tar, dai quasik mager iv a qek ke ves.

De aip nguua ves, dai quasik mager iv a qek ke rattem.

⁸ De nguua drlem se ama tekmeriirang mai i ai de ngene tekmet niirang. Dai ngene lu! Per a ngen a saqang, dai nguua raarl mer ama tarlka. Be quasik mager iv a qek ke ves met ka. De nguua drlem ai naqa askerlka a ngen a dleq aa, i nget kuarla. Dap sa ngen mit kut gua lengi. De quasik ngen ngim temanau ne gua rlenki. ⁹ De ngen drlem se lura i a ngen a qumespik, i ra nemen ma Satan aa liinka, i ai de re tuqun ai ra never ama Judaqena. Dap kuasiq ai ra never ama Judaqena. Dai ra dai ama kaakmet-ta. Dai ngene narli. Diip ngu rekmet ne lura ip ta ren ip ta aan araa buum sagel ngen. Be diip tat drlem, ai maikka ngu rarlik ngen.

¹⁰ De ngen dai sa ngen mit kut gua lengi, be ngen maarl madlek pe ama merlen mai i nge men per a ngen. Taqurla be diip ngu uas tem ngen. Be liina i aiv ama qasiqatka qat den per ama qaqet mai ver ama aivetki, dai diip ngu uas tem ngen ip kuasik ka lenges na ngen.

¹¹ I ama qares ip nguua den. Be liirang aa i ngene taneng iirang, dai maikka mager ip ngene taneng iirang merep. I ariq a qek ka at a ngen a ranbandem. ¹² I nemta i re ruirl se ama arasmesna, dai diip nguua raarl na ra, be diip kurli ra ip taquarl ama venaik ip ngere sem madlek ne Gumam ama Ngemumaqa aa vetki. Be diip kuasik mager ip lura ra aang nev ama Ngemumaqa aa vetki ip saqias sedarliik. Maikka quasik maget.

I diip ngu iil gua Ngemumaqa aa rlenki men a ra. I

luqia ama qerlingki dai ma Jarusalem ama iameski. I luqia dai qiat den navuk nev uusep nagel gua Ngemumaqa. De qereka diip ngu iil gua rlenki ama iameski men a ra.”

¹³Dai lura mai i re narli liirang iara, dai maikka mager ip te taqa mu araa asdem te ama lengi i ama Qevepka ama Glasingaqa qa taqen sagel aa Lautuqi.”

Ma Kristus Aa Lengi Sagel Aa Liinka Vet Ma Laodisia

¹⁴De maikka mager ip ngi iil sagel ama Angeluqa i qe uas te ama Slurlka aa liinka vet ma Laodisia. I lungera ama lengi dai nget nagel ngua, i qurli ngua masmas ip ngu uas te Gumam aa lengi ip baing se aa tekmeriirang mai i qa muvuusep nauirl. I ama Ngemumaqa dai ama Revanka, taqurla be ngua maarl malkuil, be ai de vet ngu taqal sil ne aa lengi. I qatikka ai de masmas ngurl uirl se ama tekmeriirang mai i raquarli ama Ngemumaqa qa mu ngua nauirl.

¹⁵⁻¹⁶De sa nguat drlem se ama tekmeriirang mai i ai de ngene tekmet niirang. I quasiaq ama uilas per a ngen a rut sever a ngua, de quasiaq ai ama uises de a ngen a rlan sever a ngua. De quasiaq ama arlias per a ngua i aip ma uilas kuarla dap kua ama uupka quarla, i quasik ngu narliip se liiram a mai. Maikka quasik. Taqurla dai diip ngua quat na ngen taquarl ama kinaqi i ama qunengaar vemki.

¹⁷I ai de ngene tuqun ma’, “Uut dai buup ne auur a qelaing. De uut dai buup ne auur a quvang iirang aa. Be quasiaq ai ama ruus per a uut te a qeni.”

Kuasik, i maikka qurli ngen mavik, be maikka mager iv ama qaqet araa arlem never a ngen. I maikka ngen dai ama vu ngen de ama ruus per a ngen te ama Slurlka aa tekmeriirang. De ngen dai ama rlen ngen de qurli ngen sena. Dap katikka ngen, dai quasik ngen drlem

ai qurli ngen taqurla. ¹⁸ Taqurla dai be maikka mager ip ngene van per ama tekmeriirang ama atliirang nagel ngua. I mager ip ngene raneng Gua gol, i sa ama altingki qia iin me nget be ama glasing a nget. Be qia verleset ne ama semaning mai naver a nget. I aip ngen ban pet lungera ama gol nagel ngua, dai diip buup ne a ngen a tekmeriirang ama atliirang.

De maikka mager ip ngene van per ama luan ama gelagil a nget ip ngen uung per a ngen a qetdingki na nget. Taqurla ip diip kuasiq ama qaqet tet lu ngen i qurli ngen naik be ama qelep ngen. De mager ip ngene van per ama marasin ip ngen du nget per a ngen pes, ip mager ip ngenem ngim ne ama atlu.

¹⁹ De lura gua qaqet i vem ngua se ra, i ngu rarlik ta, dai ai de ngu seserl ver araa ne gua lengi, de ngu su ra ip kuasik te tekmet ne ama vu. Taqurla dai maikka mager ip ngene guirtik per a ngen a rut.

²⁰ Ngene narli. Ngua iara i ngua maarl mer ama tarlka, be qurli ngua aa de ngu deldel. Be ariq aip nemka i qe narli ngua qenem de qa ratterm mer ama tarlka, dai be diip ngua ran be diip kurli ngu na qa. De diip ngu na qa, uun dres i auun a rluaiam na na.

²¹ Dai aip nemta i ra uirl se ama arasmesna, dai diip gua ding se ra ip ta ruqun de gua snaing ip te na ngua uure uas pet gua luqupki. Taqurla ip saqikka raquarl murl ngua, i ngua uirl se ama arasmesna. Be ngua mugun ngu ne Gumam mer a siaqi ve aa dlek.

²² Dai lura mai i re narli liirang iara, dai maikka mager ip te taqa mu araa asdem te ama lengi i ama Qevepka ama Glasing-aqa qa taqen sagel aa Lautuqi ver ama luquviirang.

4*Ma Jon Ka Lu Ra I Re Lautu Ivuk Pe Uusep Gel Ama Ngemumaqa*

¹ Baiv aa de ngum ngim piit dai ngua lu ama tarlka i qurli qa aa, i ratterem met ka vuusep. De saqiaskerlka ngua narli luqa aa qenem i medu qa taqen i qes nes slep sagel ngua. I qes nes slep ip taquarl ama rlaunka.

I qas nes ma', "Ngia ren iinamek sasari. De diip ngu reqerl a ngi ne liirang aa mai i diiv iirang nge ren."

² De masna ama Qevepka ama Glasingaqa qa mer a ngua se vuusep, be ngua lu ama King aa mugun-met-ki i qurl iaq ama Qaqeraqa i qa mugun met ki. ³ Be luqa dai qen sin ip taquarl ama duliam ama glasing a iam, i re tis iam ma Jaspake ne ma Konilian (i ianem ngim ip taquarl ama rengiit de ngen ama anes). De ama qelalagurlka dai qa iingmirlek ne ama King aa siaqi. I luqa dai qen sin slep ip taquarl ama dulka ama aneska i ra tis ka ma emeral.

⁴ De ama malev iam ngen ama rlatpes ne ama siaqina i nge iingmirlek ne luqia ama King aa siaqi. I ama 24 ne ama barlta i ra mugun met lungera ama siaqina ama atlunget. I lura ama barlta dai ra mu ama luan ama ainkul nget i ama a lauila nget. De dem ta dai ra mu ama ning i nget ne ama gol. I nger ip taquarl ama kingkena araa ning i qurli nget dem ta. ⁵ De mer ama King aa siaqi i qi varlen, dai ngut lu ama nirlaqi i qia tit maden i vaikpaikmet. De ngu narli drlindrillin i maikka nget-trlas. De ver ama siaqi ara saqang dai qurl ama mudem aa, i nget dang i ama ngeriqit ngen a iim na nget. I lungera ama mudem i ngere teqerl ne ama Ngemumaqa aa Qevepka aa rleriirang ama ngeriqit ngen a iiram na nget. ⁶ De ver ama siaqi ara saqang dai qurli iani aa, i iini ip taquarl ama kaska i ra rekmet na qa ne ama galas be maikka ama ngimameska-vem-nget.

De ngua lu iarang, i iirang nge maarl i arla saqang sepna i ama rlatpes ne iirang. I iirang nge maarl vet luqia ama siaqi ara garli. I liirang aa i iirang ngere iames. ⁷ Be liina i iini ngere rarles dai iini ip taquarl ama laion. De liina ip ma a udiiram dai iini ip taquarl ama kauqa ama quatka. De liina ip ma depguas dai iini angera sakngaqi ip taquarl ama qaqeraqa. De liina ip ma rlatpes i iini ngere iames dai iini ip taquarl ama berlasuqa i qe uuvup. ⁸ Dai qatikka liirang aa ama rlatpes ne iirang, dai ama qivarlet ama ngeriqit ngen a qi ver iani de iani. De liirang aa i iirang nge re iames dai maikka buup ne ama saqang per iirang, i imuk de revanau. Be qatikka ai de ver ama niirl de ngen ama arlen de qatikka liirang aa ama Rlatpes ne iirang, i iirang ngerem ngim, dai ai de masmas de iirang nge taqen ma', "A Ngemumaqa ama Slurlka i ama Dlek Mai Gel Ka.

Ama Glasingaqa na ngi.

Ama Glasingaqa na ngi.

Ama Glasingaqa na ngi.

I maikka ngerli qurli qa,

De iara dai qurli qa,

De qatikka nasat de qurli qa raqurla."

I qatikka ai de quasik mas mas pet liirang aa se a meraqen ne lungera ama lengi.

⁹ Be aip liirang aa ngere lautu sagel ama Slurlka i qa mugun mer a Siaqi, be iirang nge taarl ne aa rlenki, de iirang nge taqen ne ama atlu sagel ka, ¹⁰ dai lura ama barlta i ama 24 na ra i ai de re nan araa buum sagel ama Slurlka i qa mugun. De ai de re lautu sagel ka, i qa dai Luqa i ai de qurli qa masmas. De ai de ra ter araa ning i nget ne ama gol de re rlu na nget be ngere raat gelna seq ama King aa siaqi ara qames. De ai de re taing ama taing ma',

¹¹ "A Slurlka, ngi dai auur a Ngemumaqa. I qatikka ngi naik i maikka qurli ngi iviit.

Be qatikka mager iv ama qaqet mai dai mager iv ama arlias per a ra never a ngi.

De uut taarl ne gia rlenki de qurl uut ve gia dlek.

De qatikka ne ngi, gia dlek, dai murl ngia rekmet ne ama tekmeriirang mai be iirang nge men.

Be iara dai liirang aa ama tekmeriirang dai qurli iirang aa qut gia narliip.”

5

Ma Jon Ka Lu Ma Iesus I Qa Raquarl Ama Sipsiviini

¹ De aiv aa de ngu lu ama Ngemumaqa i qa mugun mer aa Siaqi. De ve aa ngeriqit ama merlmerliit dai qa raneng ama qemengka ne ama Langinka. I ve luqa ama Langinka dai ama qarlidang per aa garliam mai. I ve luqa ama Langinka dai ra digim pem ka ma ngeriqit ngen iiram. ² De ngua lu iaq ama Angeluqa ama dlek per a qa, i qes nes slep ma’, “Aip nemka i ama atluqa be maget ip ke bingmet ne lungera ama digim?”

³ Dap ta guirltik, ai quasik maget ne a qek ip ke bing men ama digim ip ke perik pe ama qemengka. I re mali ve uusep, de ver ama aivetki, de dama aivetki aris, be quasik mager iv a qek ke rattem pem ka, dap kua qe ngim sep ka.

⁴ Taqurla be ama arlemigl na ngua be nguk nak, be nguk nak. I raquarli quasiq a qek i aa gamansena i ama atlunget i mager ip ke rattem. ⁵ Baiv aa de iak naver ama Barlta i re iingmirlek ne ama siaqi dai qa taqen ma’,

“Kula ngik nak, i ngi narli. I sa iaq aa, i maget na qa ip ke rattem. I luqa i qe uirl se ma Juda aa laanivas i quasik keng ning aa qumespik, i qerl uirl se ra ip taquarl ama Laion i qe uas te are uis. I qa dai ama rarlimini se ma King Daivit aa tekmeriirang mai. I luqa dai maikka qa uirl masmas.”

Ma Jon Ka Lu Ama Sipsiviini

⁶ Baiv aa de ngua lu ama Sipsiviini i iini nge maarl aa. (I liina nger siquat te ma Iesus) I qurli qa veleqes ne liirang aa ama *Rlatpes ne iirang gelna ne ama Siaqi*. De ama Slurlka aa Barlta dai rem ngim sagel ka. De ve aa uuves dai ama a lem ama ngeriqit ngen a iam. De aa saqang dai saqikka ama ngeriqit ngen a iam na nget. Be rem ngim, dai ret lu aa qetdingki i ama verliit ama slurlnget per a qi i murl ta veleng ka. I lungera ama saqang i ngerem ngim, dai ama Qevepka ama Glasingaqa aa dleq aa. Be maikka ngerem ngim ne ama Ngemumaqa aa dlek per ama aivetki mai.

⁷ Dai qa men be qa mer ama Langinka nev aa Mam aa merlmerliit, i luqa i qa mugun mer aa Siaqi. ⁸ I lua i qa mer ama Langinka de liirang aa ama Rlatpes niirang i iirang ngere iames, dai iirang nge raat manep per aa arlim. Be ngene lura ama maleviam ngen ama rlatpes na ra dai ra raat manep per aa arlim, be re lautu taquarl liirang aa. I ra mai re raat per a arlim. Be iak de iak naver a ra dai re taneng ama gitaqina ama slurlnget de ngen ama milat i ra rekmet na nget ne ama gol. I nemet lungur ama milat dai ama nangesaap i ama raamas ne ama atlu. I lungera ama raamas dai ngere teqerl ne ama Ngemumaqa aa uis araa raring sademna. ⁹ De re taing iaiq ama taingki ama iameski, ma’,

“Maikka ngerek se ngi dai ama atluqa na ngi. Be mager ip ngi rattem na re ama qemengka ne ama Langinka. I sa raquarli i murl ta veleng ngi be ngia ngip. Be ngene gia qereka qa vandem per auut.

I uut, i ama qaquet never ama liin iirang mai, de ngen ama luquviirang mai, de ngen ama lengiqa mai, de ngen ama qaquet mai ver ama aivetki.

¹⁰ Be sa ngia mu gia qaquet ip gia liinka ama quanaska i

ngi uas tem ta. De sa ngia mu ra vet gia rletki ip te tal ama dlek ip taquarl lura i re ruirl se ama Lautu. Be maikka diip te uas te ama aivetki mai ip taquarl ama Kingkena na ra.”

¹¹ Baiv aa de ngum ngim de ngu narli ama dengiqi mer ama Angeluqena, i ra dai ama tausen tausen be iviit na ra. I lura dai ra iing mirlek ne ama Ngemumaqa i re ne liirang aa ama Rlatpes niirang de ngen ama maleviam ngen ama rlatpes na ra ama Barlta. ¹² I res nes slep i re taing ma’,

“I ngi ip taquarl ama sipsiviini i ra veleng iini ip te vandem niini. I qatikka gia gamansena dai ama atlunget i maget kut ngi ip ngi raneng ama dlek mai de ama tekmeriirang mai.

De ama saikngias mai dai nget gel ngi. De ngia raneng ama dlek mai. Dai mager iv uut taarl ne gia rlenki i ngi veviit, be ama Slurlka aa ansinki mirlek na ngi. Be qatikka uut taarl ne gia rlenki iara be aaviit.”

¹³ Be ngu narli ama taing namer ama tekmeriirang mai i qa rekmet niirang, i iirang mai never ama ruqanep, de ver ama aivetki, de ve ama aivetki, de vevanau ve uusep de mer ama serliqis. Ama taingki dai qia tit taqurliani.

“Ama taingki sagel luqa i qa mugun mer aa Siaqi, de sagel ngen aa Sipsiviini. Dai mager iv uure taing iv uut taarl ne a iam. I iam dai ian ansinki veviit. De iam dai ian a dlek peviit, be aaviit, be aaviit, be quasik perlverleset.”

¹⁴ De Liirang aa i iirang ngere iames dai ai de iirang ngere tarlisdem ma’, “A revan.” Be aip lu i liirang aa nge taqen taqurla, de ama Barlta ama maleviam ngen ama rlatpes na ra, te nan araa buum de re lautu.

6

Ama Sipsiviini Nge Bingmet Ne Ama Digim

¹ Baiv aa de ngua ngim dai ngua lu ama Sipsiviini qe arles i qe bingmet ne ama digim pe ma a Qemengka ne ama Langinka. I luqa i qe rarlma nevet lungera ama ngeriqit ngen a iam na nget. De ngua narli iani nevet liirang aa ama rlatpes niirang i iirang ngere iames nge meraqen. I iini nge taqen slep ip taquarl nget-trlas. I iini nge meraqen ma', "Ngia ren."

² De saqiaskerlka ngum ngim dai ngua lu ama hoski ama a lauilaiqi. I iaq ama qaqeraqa qa mugun per ara rleng i qa raneng ama banaraq. De ra qurl a qa re ama King aa ningaqa i maikka ama glasing a qa. Be qa tit ip sever ama arasmesna be diip ke prleset ne aa qumespik. ³ De qerlka ngua ngim dai ngua lu ama Sipsiviini i qe bingmet ne ama digim ip maiiram. De ngu narli liina ip ma a udiiram nevet liirang aa i iirang ngere iames dai iini nge meraqen ma', "Ngia ren."

⁴ De saqiaskerlka baing se iaiq ama hoski i ama mariaqi. I luqa i qa mugun per ara rleng dai ra qurl a qa re ama dlek. I lungera ama dlek ip kat deng per ama uupka na de ama qaqet araa rlan. Be diiv ama qaqet te peleng iari ama qaqet. De ra qurl a qa re ama sinki ama slurlki ip ki tekmet ne luqia ama rletki.

⁵ Baip naset liina de ama Sipsiviini qa bing met ne ama Digim ip ma depguas. De ngu narli liina ip ma depguas nevet liirang aa i iirang ngere iames, i iini nge meraqen ma', "Ngia ren."

De saqiaskerlka ngum ngim dai ngua lu iaiq ama hoski i ama su qi. Be luqa i qa mugun per ara rleng, dai qa raneng ama siil-se-merlen pe aa ngerik. ⁶ De ngu narli ip taquarl iaq aa qenem i qel sil ne ama lengi veleqes ne liirang aa

ama rlatpes niirang, i iirang ngere iames. I luum aa ama qenem nge taqen ma', "Ngi iit de ngit matna gia rletki, ip diiv ama ruus ne ama qaqet araa asmes. Taqurla be ama langin-ngim ne ama rais dai ama ranbandem aa ver ama nirlaqa, dap kua ra van a qa re ama plaua ne ama bali naqatikka ne ama langin-ngiaap i ama depguas naap. Dap kuasik mager ip ngi lenges ne ama qerlaviim, i ama uil de ngen ama wain."

⁷ Baiv aa de ama Sipsiviini qa bingmet ne luqa ip ma rlatpes. De ngu narli liina arle qenem, i iini ip ma rlatpes niirang i iini ngere iames. Dai iini nge ruqun ma', "Ngia ren."

⁸ De saqiaskerlka ngua ngim, dai ngua lu iaiq ama hoski i ama geranaqi. Be luqa i qa mugun per ara rleng, dai aa rlenki ma Aapngipki. Dap ke ne iaq i qa mugun gel ka, dai ra tis ka ma', Ama-ngipta-araa-luqupka. De ra qurl a iam te ama dlek iv ian daatmet ne ama qaqet mai iv ama liin ama rlatpes na nget.

De iv iane peleng iaq ama quanaska nevet lungera ama liin. I diiv iane peleng ama qaqet ne ama sinki ama ainkulki. De diiv iane tekmet ne ama giqi iv ama niingki ama slurlki qiat den, be diip tep ngip. De diiv ianem nem ama aurl never ama aivetki ip ngere peleng ta.

⁹ Baiv aa de ama Sipsiviini qa bing men ama Digim ip ma ngeriqit. De ngua ngim dai ngua lu ama qaqet i murl ta ngip, i qurla ra ver araa luqupki i ama Ngemumaqa qa mu qi. I murl ta veleng ta i raquarli ai de rel sil ne ama Ngemumaqa aa Lengi. De qerlka ra veleng ta i raquarli maikka ai de re dlek i rel sil sevet ma Kristus.

¹⁰ Be lura dai ai de re nes slep ma', "A Slurlka i ngi uas te ama tekmeriirang mai. Ngu lu qesnada de ngia taarl ne lura i murl ta veleng uut be auur a qereka qa rletik? Katikka ai ama Glasingaqa na Ngi, de ama Revanka na ngi."

¹¹ De ra qurl a ra i iak de iak te ama luan ama ainkul nget i ama a lauila nget. De ra ruqun a ra ma', "Nakka mager ip maikka mas per a ngen kuarla. I ama qumes-ta dai diip te veleng a ngen a rluavik i ai de ngenet matna raquarlina de ngen a ngen a ningambik ip saqikka raquarl mekai ra veleng ngen katikka. I sa ama Ngemumaqa qa muvem aiv ama qesna na ra, ta veleng lura mai ama qaqet. De diiv ama Ngemumaqa qe virliit a ngen a qerekka."

¹² Baiv aa de ama Sipsiviini qa bing men ama Digim ip ma ngeriqit ngen iini. De saqiaskerlka ngum ngim, dai ngua lu ama qenkenki ama slurlki i qia men per ama aivetki. De ama nirlaqa dai qa meng be ama arlenki ver aa saqang be ama su ip taquarl ama su ama biqar ama murlas-aarl. De ama iaqunki dai qim ngim ip taquarl ama qerekka. ¹³ De ama ualdang never ama uusepka dai nge raat per ama aivetki ip taquarl ama laurlka qe sis ama mengka. I qa ip taquarl ama gulung i ngere raat i ama laurlka qe sis. ¹⁴ De ngua lu ama uusepka qa mit, i qa imaneng ip taquarl ama luraqa i ra imaneng ka de ra quap men a qa. De ama dam mai de ngen ama ailan mai, dai rlu se nger imanau nev angera luqup.

¹⁵ De ama kingkena never ama aivetki de ngene lura i araa rlen ama barl nget, de ngene lura ama barlta i re ruirl se ama soldiaqena, de ngene lura i buup ne araa qelaing. De ngen ama qaqet ama dlek per a ra, de ngene lura mai i ret matna naik, de ngene lura mai i qurla ra naik. Dai diip lura mai re uaik sev ama dam be re trles mer ama adem pe ama dul.

¹⁶ De diip tes nes sagel ama dam mai de ngen ama dul ma', "Maikka mager ip ngene uung per a uut, ip ngen ne vesdet serem uut na de Luqa aa saqang i qa mugun per aa luqupki. De quasik mager iv ama Sipsiviini qa ren se aa serlinki ama slurlki ip ke rekmet maden na

uut. ¹⁷I raquarli luqa ama Nirlaqa iv ian a serlinki sagel ama qaqet de iane guirltik ne ama vu bareq a ra, dai sa iara qa men. Be qatias maget ne nemka ip ke qirlvem se ian a dlek ip diip kurli qa maget? Maikka quasiq a qek.”

7

Ama 144,000 Ne Ama Qaqet Nevet Ma Isrel

¹ Be aip naset liirang aa, de ngua lu ama Angeluqena ama rlatpes na ra. I ra maarl aa ver ama aivetki ara garliirang i ama Rlatpes ne iirang ip te pesdet se ama laurl ama rlatpes na nget. Taqurla ip kuasiq ama laurl ngere sis per ama aivetki de ama kaska de ngen ama mung. ² Baiv aa de ngua lu iaq ama Angeluqa i baing se qa ianai sagel ai de baingbaing se ama nirlaqa i qat den. I luqa i qe taneng ama merlengaqa nagel ama Ngemumaqa i luqa i qe iames masmas. De qa nes slep sagel lura ama Angeluqena i ama rlatpes na ra, i lura i re tal ama dlek ip te lenges ne ama aivetki de ngen ama kaska. ³ I qes nes ma’, “Kula masmasna ngene lenges ne ama aivetki ngen ama kaska de ama mung. I uure narliiv uur ru auur a Ngemumaqa aa merlengaqa de lura araa qames i lura i aa uis. De naqerl aiv aa de ngene lenges ne ama tekmeriirang mai.” ⁴ Be aiv aa de ngu narli ra tis ama qaqet i ra raneng ama merlengaqa. I ra mu ama merlengaqa men ama 144,000 na ra i ra never ama liin mai vet ma Isrel. ⁵⁻⁸ Taqurla be ngua iil lura araa rlen i re mu ama merlengaqa men a ra.

Ma Juda	12,000
Ma Ruben	12,000
Ma Gat	12,000
Ma Asa	12,000
Ma Naptali	12,000
Ma Manase	12,000
Ma Simion	12,000
Ma Levai	12,000
Ma Isakar	12,000
Ma Sebulan	12,000
Ma Josep	12,000
Ma Benjamin	12,000

Dai lura iara dai ra raneng ama Ngemumaqa aa merlengaqa.

Maikka Buup Ne Ama Qaqet Ta Iing demna Gel Ama Ngemumaqa

⁹ De aiv aa de ngum ngim, dai ngua lu ama qaqet i maikka buup i ra iing demna. Be qatias kuasik mager iv a qek ka risavet na ra. I lura ama qaqet dai ra never ama liin mai ne ama qaqet, i ra men never ama qerleng mai, i ama qetdingki muqas muqas, de ama lengiqa i muqas muqas. I ra maarl aa ver ama Ngemumaqa aa saqang de ver ama Sipsiviini aa saqang. De ra mu ama luan ama ainkul nget i ama a lauila nget. De ve araa ngerik, dai ra raneng ama daanan uaing. ¹⁰ De res nes slep ma',

“Ama Ngemumaqa dai ngi ama rarlimini na ngi i ngia iames nauut.

I ngia mugun met gia Siaqi i ngi taneng ama dlek mai i ngi ne ama Sipsiviini.”

¹¹ De ama Angeluqena mai i ra iingmirlek ne ama Slurlka ngen ama Barlta de ngen ne Liirang aa ama Rlatpes ne iirang i iirang nge re iames; I vaik per a ra manep sa men

ama aivet, de re lautu sagel ama Ngemumaqa. ¹² De ra ruqun ma',

“A revan. Auur arlias malai sagel ama Ngemumaqa. I aa ansinki ngen aa dlek dai qatias nget peviit. Be ai de uurel sil sever aa rlenki ai ama slurlki.

De aa tuaqevap mai dai ama atlu nget. Be uut taqen ne ama atlu sagel ka, de uut taarl ne aa rlenki masmas aaviit be aaviit be quasik perlverleset.

A revan.”

Lura Dai Sa Verleset Ne Araa Getget

¹³ Be aip maget de iak nevet lura ama Barlta qa snanpet na ngua ma', “Lura i ra mu ama luan ama ainkul nget i ama a lauil a nget, dai nemta na ra? De ra men naqua?”

¹⁴ De ngua virliit ba qa ma', “A Barlka, katikka ngi ngiat drlem.”

De qa ruqun a ngua ma',

“Lura dai mekai ra ral ama merlen ama slurl-nget de ngen ama getget nagel ama qumes-ta. De ra ukmes te araa luan ne ama Sipsiviini arla qerekka, be ama luan dai maikka ama a lauil a nget.

¹⁵ Taqurla be qatikka ra tuqun per ama Ngemumaqa aa saqang.

Be ai de ret matna ver aa rletki per ama niirl ngen ama arlen mai ve aa Lautu-vem-ki. De diiv ama Ngemumaqa qe uas tem ta ip taquarl ama kaap ngere ngung pet ser ama vetki.

¹⁶ Be ra dai saqias diip kuasiq ama getki vem ta de diip kuasiq dingding sep ta. De ama nirlaqa dai diip kuasiq ai qes nis met ta, iv ama uilas per a ra.

¹⁷ I raquarli ama Sipsiviini (i ma Iesus) dai qurli qa veleqes ne ama luqupki, sagel kurl ama Ngemumaqa. Be diip ka tit se ra semer ama kaina i ama glasingas met nget i vukpuk se nget.

De diiv ama Ngemumaqa qe suquv ama medek never aa qaquet are ves be saqias diip kuasik mager ip tek nak.

8

Luqa Iara Iv Ama Ngeriqit Ngen Iiram Ne Ama Digim

¹ Baiv aa de ama Sipsiviini nge bingmet ne luqa ama Digim, i qa iv ama ngeriqit ngen iiram. Be lua gel ama Ngemumaqa ve uusep dai masna ama sungiit i vesdet met lura mai araa aam se ama malev ama depguas ne ama minit.

² De ngua lu ama Angeluqena ama ngeriqit ngen a iam na ra, i ra maarl ver ama Ngemumaqa a saqang. I ra qurl a ra re ama rlaun, i ama ngeriqit ngen a iam na nget.

³ De iaq ama Angeluqa qa men be qa maarl gel ama luqupka, i qa sagel ama ranbandemiis. I qa raneng ama milarem ama gelagil, i ama gol ver a uum, i uum sagel ama mudemki i ama nangas nemet ki i araa mas ne ama atlu. De ra qurl a qa re iang ama mudem, iv ama raamas slep peleqes ne ama Slurlka aa qaquet. De ama Slurlka aa uis araa raring nge tit per a na ngere ne ama raamas ne ama atlu sagel ama Slurlka. De vet luqa ama luqupka i qa sagel ama ranbandemiis i ama gol ver a qa, dai ama Angeluqa qa mu lungera ama ranbandemiis per ama Ngemumaqa aa arlim.

⁴ De lungera ama nangas ngen ama raring nge tit nemer ama Angeluqa aa ngerik sagel ama Ngemumaqa. ⁵ Baiv aa de ama Angeluqa qa mer ama milarem ne ama altingki never ama luqupka i qa sagel ama ranbandemiis. De qa buuv em ne ama altingki. De qa rles a uum sever ama aivetki. Be sa aip ka rles a qi de ama amngim iirang maden maden, de vukpukdeng pe ama rarlias be ama aiveres, de ngen ama qenkenki qip kuip.

Ama Angeluqena Ama Ngeriqit Ngen A Iam Te Sis Ama Rlaun

⁶ Baiv aa de lura ama ngeriqit ngen a iam ne ama Angeluqena ra raneng ama rlaun, dai ra muvem ip te sis nget.

⁷ Be luqa ama Angeluqa i qe rarles dai qa iis mer aa uak. De ama qaikki ne ama ais de ngen ama altingki de ngen ama qereka nge mit per a na, de nge aat per ama aivetki. Be ver ama aivetki mai ama takanaut nge mang. De maikka buup ne ama meng nge mang. Be diiv ama aiveriirang i buup niirang dai diiv ama sebrim met ki ne iirang. I ariq uure barlmet ne ama aivetki ip ma depguas niirang, dai be lenges be ne ama quanasem ama aiverem dap kurli ia-uam. De saqikka raqurla ne ama meng.

⁸ Baiv aa de iaq ama Angeluqa naset luqa ka iis mer aa uak. De ra rlu ne ama ualdengaqa i qat dang i ama slurlka ip taquarl ama damki, i qat dan sev ama kaska. De ama kaska aa garliqa qa guirltik be ama qereka na qa. ⁹ Be liirang aa i iirang iames pe ama kaska dai buup niirang nge ngip. De buup ne ama sip i lenges na nget.

¹⁰ De luqa ama Angeluqa ip ma depguas ka iis aa rlaunka. De ama ualdengaqa, i qem ngim slep be ama nirlaqi, dai qa at never ama uusepka. Be qa lenges ne ama kaina de ngen ama menpiit per ama qerleng iirang i buup niirang. ¹¹ Be luqa ama ualdengaqa dai aa rlenki ma', A QARIAQA de qa aat per ama kaina. Be lungera ama kaina dai guirltik per a nget be ama gaingka vem nget malai. Be buup ne ama qaqet ta suup met lungera ama kaina, be ra ngip.

¹² Be aip perleset ne liina, de luqa ama Angeluqa i qa ip ma rlatpes dai qa iis aa rlaunka. Be ne aa dlek dai qa lenges ne ama nirlaqa, de ngen ama iaqunki, de ngen ama ualdang, ip kuasik ngerem ngim slep. Be qa rek pe a niirl arle ves be ama velunget. De saqikka ngen ama arlen i quasiq ama arlu ngerem ngim ne ama atlu.

¹³ Be aip perleset ne liina, de ngua lu ama berlasuqa ama slurlka i qe uuvup per ama uusepka. Be lua i qa tit de ngu narli qes nes slep ma’,

“Guari, guari, guari, maikka gua arlem never ama qaqet per ama aivetki. I raquarli, as iari aa ama Angeluqena ama depguas na ra i ama qares ip te sis mer araa rlaun. Be diiv ama merlen i maikka ama slurlnget dai diip ngeren per ama qaqet.”

9

Ama Angeluqa Ip Ma Ngeriqit Ka iis Aa Rlaunka

¹ Baiv aa de luqa ama Angeluqa ip ma ngeriqit ka iis aa rlaunka. Taqurla de ngua lu iaq ama Angeluqa i qa ip taquarl ama ualdengaqa, i lek me qa nev uusep be qa aat per ama aivetki. De ra qurl a qa re iaq ama a kiqa. I luqa ama a kiqa ip ke tatem na re luqa ama demka i maikka qa saimanep i quasiaq ai deng na qa iai. ² Baiv aa de qa rattem met luqa ama tarlka na re luqa ama demka. De ama nangesaqi qia maarl na met luqa ama demka i ama nangesaqi ip taquarl nemer ama altingki i maikka ama slurlki. Be luqia ama nangesaqi, dai qia uung ama nirlaqa ngen ama uusepka. Be ama nirlaqa de ama uusepka dai ip taquarl ama arlenki.

³ De buup ne ama tarang nge men nep luqia ama nangesaqi, be nge qiavarl manep sever ama aivetki. Be nge mer ama dlek i nger ip taquarl ama qutmangam angera dlek.

⁴ De aret nev Uusep ta ruqun lungera ma’,

“Kula ngene lenges ne ama garas, de ngene iarang taqurla muqas muqas i ai de iirang nget den per ama aivetki, de ngen ama meng. Kurli! Dav maikka mager ip ngene lenges ne lura ama qaqet i quasiaq ama Ngemumaqa aa merlengaqa de araa qames. ⁵ I qatikka mager ip ngenen

ban lura ama qaquet te ama merlen ip se ama iaquan ama ngeriqit. Dap kuasik mager ip ngene peleng ta.”

De lungera ama tarang dai nge tit maden de ngererl kurl ama qaquet te ama getget i ngererl kuarl tem nget, dai nget ip taquarl ai de ama qutmangam nger kutmet. ⁶ De diip pet lungera ama niirl de diiv ama qaquet dai re mali re ama ais ip tep ngip, dap diip kuasik mager ip te lu sever a qek. Ii, be maikka diip te narliip padiip tep ngip, dap katikka quasik maget. I qatikka diip kurli ra i re iames de re teving se lungera ama getget. ⁷ I lungera ama tarang dai ngerem ngim ip taquarl ama hos i nge muvem nanas ip sever ama arasmesna. I ver arla ves dai ip taquarl ama ning ama gelagil a nget. De arla sakngitnek ip taquarl ama qaquet. ⁸ De angera qesing ip taquarl ama hos arla qesing. De angera arlking dai qatias ama slurlnget ip taquarl ama laion a arlking. ⁹ De ser angera lemeng dai vesdet ne ama kaav iigrliing. De semer angera qivarlet ip taquarl semer ama kariskina i ai de ama hos ngere qiuaik sever ama arasmesna be ngerek nak maden. ¹⁰ De angera vilang ip taquarl ama qutmangam i ai de ngere kutmet na nget. De angera dlek ip ngere lenges ne ama qaquet maden maden, se ama iaquan ama ngeriqit.

¹¹ De ngua lu iaq ama Angeluqa, i qa dai angera slurlka ip taquarl ama King, i ai de qe uas tem nget. I luqa dai qe uas te ama a demka i maikka qa saimanep i quasiai deng na qa iai. I ne ama lengiqa ma Hibru dai ai de ra tis ka ma', *ABADON*. De ne ama lengiqa ma Grik dai ai de uut tis aa rlenki ma', *APULIUN* i liina ma *A-lenges-pem-ka*. ¹² Dai luqa ama merlenka ama slurlka i qe rarles dai sa verleset na qa. Dap ngene narli! Katiaskerl i aiam aa ama merlen iam i qatiaskerl diiv ian den.

Ama Angeluqa Ip Ma Ngeriqit Ngen A Qa Ka iis Aa Rlaunka

¹³ Be aiv aa de luqa ama Angeluqa ip ma ngeriqit ngen a qa, qa iis aa rlaunka. Taqurla be ngua narli a qeq aa qenem i qurli qa veleqes ne ama aalem ama rlatpes i ra ding se nget per ama altaqi i qi ne ama gol. I qurli qi de ama Ngemumaqa aa saqang.

¹⁴ De qa ruqun ama Angeluqa i qa raneng ama rlaunka, i qa ip ma ngeriqit ngen a qa, dai qa ruqun a qa ma', "Lura iara ama Angeluqena ama rlatpes na ra i ra quap per a ra mer ama kainaqi ama slurli ma lupretis, dai mager ip gia ding se ra ip ta iit."

¹⁵ I murl ama Slurliqa qa quap per a ra, ip kuasik mager ip ta tit te peleng ama qaqet pe luqia ama giqi ruut. I qa meraqen ma',

"I sa ngua mu ama ageski, de ngen ama iaqunki, de ama nirlaqa de ngen ama qeleggem men ama nirlaqa, ip ta iit ip te peleng. I ra matmet ne ama qaqet sever ama liin ama depguas per ama aivetki, be luqa ama liinka ip ma depguas, dai ra verleset na ra."

¹⁶ Baiv aa de ngu narli sever ama Amiqena i lura i ai de re peleng, dai ra men per ama 200 milian, i maikka buup na ra i ra mugun dama hos.

¹⁷ De ve gua viinki dai ngua lu ama quatta i ra mugun dem nget. I ra mu ama serlap i nget ne ama kaap i nget dai ama marianget, de nget dai ama blu de ama geran a nget. De ama hos angera ning dai ip taquarl ama laion. De mer arla aam dai ngeret kuat ne ama altaing de ngen ama nangesaap de ama dul ama rluqa na nget. ¹⁸ De ama garliqa i qa ip ma depguas ne ama qaqet per ama aivetki, dai liirang aa ama viirang ama depguas i baingbaing se iirang mer ama hos arla aam dai iirang nge veleng ta. I liirang aa dai ama altingki, de ama nangesaqa, de ama dul ama rluqa na nget. ¹⁹ Be lungera ama hos angera dlek, dai qurli nget mer arla aam de ve angera vilang. I ama vilang

dai nger ip taquarl ama qem i ama ning dem nget. Be ai de ama hos ngere lenges ne ama qaquet ne lungera.

²⁰ Dap lura ver ama aivetki i quasiaq ai liirang aa ama viirang nge veleng ta; de kuasiaq ai ra guirltik per araa rut. De quasiaq ai ra ngim temanau ne liirang aa i ra rekmet ne iirang ne araa ngerik. Ii, de quasiaq ai ra qik de liina i re lautu sagel nget, i ama Iaus, de ngene lungera ama kaak nget i ra rekmet na nget ne ama gol, de ngen ama silva, de ngen ama bras, ngen ama dul de ama meng. I liirang aa dai quasik mager iv iirang nge tit, dap kua iirang ngerem ngim, dap kua iirang ngere narli ama lengi. ²¹ Dap lura ama qaquet i quasik ta guirltik per araa rut i quasik tiktik dem ta sa tekmet ne ama viirang. I qatika re peleng ama qaquet, de re tekmet ne ama a qenang, de re tekmet ne ngen ama ngerlvem-iirang, de re suam se iari araa quvang iirang.

10

Ama Angeluqa Ka Qurl Ma Jon Te Ama A Qemengini

¹ Be aiv de ngua lu iaq ama Angeluqa ama dlek per a qa i qa men navuk nev Uusep. I qa uung nas ne ama aavulki, de ama qelalagurilka dai qurli qa daleng aa ningaqa. De aa sakngaqi dai qia sin ip taquarl ama nirlaqa. De aa ilaingisiim dai isim ip taquarl ama veniqiam i ian derang mer ama altingki. ² I qa raneng ama Qemengini ne ama langin-nges pe aa ngerik i quasik ta imaneng es. De qa mu aa ilaingiit ama merlmerliit per ama kaska de aa ruarliit dai ver ama aivetki. ³ Be sa aip ka mu aa ilaing, de maikka qa nes slep, ip taquarl ama laion i maikka qes nes. Be sa aip ka nes taqurla, de vukdeng pe ama rarlias ama ngeriqit ngen a iam na nget. De nge taqen ne angera lengi.

⁴ Be sa aip pukdeng pe lungera ama rarlias, de ngu narliip ngu iil ama lengi i nge meraqen na nget. Dap ngua narli iaq aa qenem i qa meraqen nev Uusep ma’,

“Kula ngi iil lungere iara ama lengi i ama rarlias nge meraqen na nget. Naqatikka mager ip sever a na se nger aa gel ngi.”

⁵ Be aip naset liini iara, de luqa iara ama Angeluqa i sa ngua lu qa i qa mu aa ilaing per ama kaska ngen ama aivetki, dai qa quarl ne aa merlmerliit piit sev Uusep.

⁶ De qa tu vuusep ne luqa ama Ngemumaqa aa rlenki i qe iames masmas. I luqa i qa rekmet ne ama Uusepka de ama aivetki de ama kaska de ngen ama tekmeriirang mai i qurli iirang pet liirang aa ama depguas ne iirang. De luqa ama Angeluqa qa meraqen taqurliani ma’,

“I saqias kuasik mager iv ama Ngemumaqa qa tu de ver auut. Kuasik!” ⁷ Be aiv ama giqi iv ama Angeluqa iv ama ngeriqit ngen a iam i qe iis aa rlaunka, be semet ka, de diiv ama Ngemumaqa qa baing se liirang aa i murl ka sil nauirl sever iirang de qa rerles iirang. I murl ka meraqen niirang bareq aa Aamki-na-ra, dav a iara dai iirang angera giqi iv iirang nget den. ⁸ De luqa i medu ngu narli aa qenem nev uusep, dai saqiaskerlka qa ruqun a ngua ma’,

“Ngi iit ip ngi at liina ama langin iini i barl dem iini, ve luqa ama Angeluqa aa ngerik i qa maarl ver ama kaska ngen ama aivetki.”

⁹ De ngua mit sagel ama Angeluqa be ngua ruqun a qa ma’, “Ngi qurl a ngua re liina ama langin iini.”

De qa ruqun a ngua ma’, “Ngia aar iini de ngia as iini ip maikka diiv ama treska vem iini met ngi ip taquarl ve ama mesuqi. Dav aip ngi quaniq iini sede gia rlan, de maikka diiv ama gaingka malai.”

¹⁰ Be sa aip ka meraqen be verleset, de ngua mer ama

langin iini ama giliini nev aa ngerik de ngua mes iini. Be met ngua dai maikka ama treska ip taquarl ve ama mesuqi. Dap sa aip lua i ngua mes iini, de ama gaingka vem iini de gua rlan.

¹¹ De ngua narli nev uusep ma', "Maikka mager ip saqi-askerlka ngi sil nauirl sever ama tekmeriirang i diiv iirang nge ren per ama liin i buup ne ama qaqet never ama qerleng i buup, de never ama lengiqa i buup i qa muqas muqas de qerlka barek ngen ama kingkena i buup."

11

I Aiam Ama Slurlka Aa Aamki Na Iam

¹ Dai aip naset liina, de a qek ka qurl a ngua re ama vuqulka. I luqa dai ama qasiquatka ip te siquat sever ama tekmeriirang. De qa ruqun a ngua ma',

"Ngia raarlviit de ngi siquat sever ama Ngemumaqa aa vetki de ngen ama luqupka i qa sagel ama ranbandemiis. De ngia risavet aiv ama qesna ne ama qaqet i ai de re lautu ve luqia ama vetki. ² Dap kula ngi siquat sever ama luqupka ama slurlka mer ama vetki ara aamki. I mager ip kurl luqa ama luqupka, i raquarli lura i quasiq ai ama Judaqena na ra dai diip te lautu ve luqa ama luqupka. Be diip ta tes be diip te uirl be diip ta at luqia ama luqupki ama glasing a qi. Be diip te uas tem ki se ama iaquan i ama malev ama rlatpes ngen a iim."

³ De diip ngu nem gua qaqeraiam iv iane sil ne gua lengi i diiv iane su se ama niirl i ama 1,260 na nget. I diiv iane urlisnas ne ama luan ama rlekrlek met na nget iv iane teqerl ai ama arlemigl ne iam.

⁴ I liiam aa dai iane siquat te ama mengiam ama Ulip. De ngen ama laamiam i ian maarl ver ama Slurlka aa saqang i qe uas te ama aivetki mai.

⁵ Be quariq aiv a qek ke narliip ke tekmet ne ama vu sagel iam, dai diip puk se ama altingki mer ian aambim, ip ki iin ian a qumes-ta. Ii, dai maikka ama revan, i ariq aiv iak ke narliip ke tekmet ne ama vu sagel iam, dai qatikka raqurla be maikka diip te ngip.

⁶ Be ian a dlek nagel ama Ngemumaqa ip mager iv iane pes ser ama qaik, i aip lua i ianel sil ne ama Ngemumaqa aa lengi. De ian aa dlek iv iane guirltik per ama kaina iv ama qereka na nget. De ian aa dlek iv iane lenges ne ama qaquet never ama aivetki ne ama tekmeriirang i quasiq ai ama atlu iirang i iirang muqas muqas. Dai be qatikka mager iv iane tekmet taqurla qurl ian a narliip.

⁷ Baip lua i ian perleset ne ama a rletki i ian sil ne ama Ngemumaqa aa lengi, de luqa ama Semka i qem ngim ip taquarl ama aurlka dai diip ka iit nemer ama demka i quasiq ai deng na qa. Aip lua i qa sik nemet ka, dai qe na iam ta tes na, dai diip ka sev ian pes be diip ke veleng iam.

⁸ Be diip kurli ian a qetdengiim pe ama aiska ama slurlka ver ama qerlingki ama barlki (ma Jarusalem), i murl ian a Slurlka qa ngip men ama lalemka ver a qi. I ai de uurel sil de uure siquat tem ki sevet liim aa ma', *Sodom* de ma *Isip*. I diiv ama tuvetki barek luqia ama luqupki. ⁹ De diip kuasiq ai araa ding se ama qaquet nevet luqia ama luqupki ip ta ru iam mer ama matmat se ama niirl ama depguas ngen iaq a garliqa. De iari i araa qetdeng muqas muqas, i ra never ama qerleng mai, de never ama lengi mai, de ama liin mai ne ama qaquet, dai diip ngererl a ra de re taqam ngim sagel ama ngiviam.

¹⁰ De diiv ama qaquet never ama aivetki i lura i quasik ai ra tu araa qevap, dai diiv ama arlias per a ra i ian ngip. Be diip te taing, de ra tes, de rerl kuarl te ama ranbandem bareq araa rluavik katikka. I raquarli liiam aa ama sil-nauirl-iam dai mekai ian kurl ama qaquet per ama aivetki

te ama getget ama vunget.

¹¹ Baip naser ama niirl ama depguas ngene iaq a garliqa, de ama Ngemumaqa qa maarl ne ama sil-nauirl-iam be saqiaskerlka ian ne iames. Ii, iane maarl be ian maarlviit. Be ama qaqet ta lu iam i saqiaskerlka ian maarl never ama aapngipki de maikka reng ning maden. ¹² Be aiv aa de ama sil-nauirl-iam iane narli a qeq aa qenem nevuusep, i qes nes slep sagel iam ma', "Uan den iinamek sasari!"

Be aiv aa, de ian mir iviit se vuusep pe ama aavulki, be ian a qumes-ta ra lu iam i ian diit iviit.

¹³ De qatikka vet luus aa, de maikka ama qenkenki qia men i maikka ama slurlki. Taqurla be lenges na ma vet i buup na nget. Be ama 7,000 ne ama qaqet dai sa ra ngip nagel luqia ama qenkenki. Taqurla be iari ama qaqet i qurli ra aa, dai maikka reng ning maden be ra sekdem mer araa viirang de ra guirltik per araa rut de re taarl ne ama Ngemumaqa aa rlenki, i qa vuusep.

¹⁴ Sa verleset ne iaq aa ama merlenka ama slurlka ip ma udiam. Dap ngene narli. Naqatikka ama qares ip diiv iaq ama merlenka ip ma depguas kat den.

Ama Angeluqa Ip Ma Ngeriqit Ngen A Iam Ka iis Aa Rlaunka

¹⁵ Be ama Angeluqa ip ma ngeriqit ngen a iam, ka iis aa rlaunka. De aret nev uusep ta nes slep, i ra nes ma', "Ama Ngemumaqa dai sa qa rekmet iv ama kingkena araa luquviirang mai dai kurli iirang pet ma Kristus aa arlim. I diiv ama Slurlka na qa bareq ama aivetki mai, be quasik perlverleset!"

¹⁶ De lura ama Barlta i ama maleviam ngen ama rlatpes na ra i ai de ra tuqun mer ama Kingkena araa siaqina per ama Ngemumaqa aa saqang, dai ra aan araa buum de vaik per a ra manep samen ama aivet, de ra lautu sagel ama Ngemumaqa.

¹⁷ De ra ruqun ma',
"A Slurlka, ngi dai ama Ngemumaqa na ngi, i ama dlek mai gel ngi. I qatikka ai de qurli ngi masmas, de qatikka murl qurli ngi aa. De sa ngia met gia dlek ama slurlnget, be ama King na ngi."

¹⁸ Be lura ver ama qerleng iirang, i quasik ta tu araa qevep dai rlet met ta slep, i raquarli gia qurek dai sa nge men.

I luqi iara ama giqi ip ki qiat ne ama ngipta ip ta ren sever ama Kot. Be iara dai ama giqi ip terl kuarl te ama ranbandem ama atlunget barek gia qaqet i ret matna bareq a ngi.

I ra dai raqurliani. Gia Aamki-na-ra de gia qaqet, de lura mai i araa rlen ama barlnget de lura i quasiaq ai ra veviit i ai de ra taarl ne gia rlenki de re narli gel gia lengi de ra tit kut nget.

De qerlka ama giqi qia men ip ngi lenges ne lura ama qaqet i sa ra lenges de ra veleng gia qaqet ama atlura i mekai kurli ra ver ama aivetki."

¹⁹ Baiv ama Barlta ra meraqen be verleset, de ama Angeluqena ra ratterem mer ama Ngemumaqa aa vetki vuusep. De ra lu ama Ngemumaqa aa Bokiski ne ama Lengi i maget na nget parlen. I qurli qi sekgames pe aa vetki. De ama rarlias, de vaikpaikmet maden, de qatias semet nget saimanau, be ngeterl ama aivetki. Be ama qaik ngere raat ip taquarl ama dul i maikka ama uises maden.

12

Ma Jon Ka Lu Ama Nanki De Ama Qemka Ama Slurlka

¹ Taqurla dai be ngua lu iani i qatias iini muqas i iini nge men pe uusep. I iini raqurliani. Ngua lu iaiq ama nanki i qurli qi aa, i qia muremiis ne ama luanki i qi ip taquarl

ama nirlaqa. De araa ilaingisiim dai qurli iisim per ama iaqunki ara rlung. De qia mu ama ualdang ama malepka ngen a iam demiis ip taquarl ama ningaqa vet te ves.

² Be luqia ama nanki dai ama rutka vem ki. Be ama getgetka ip kia tu dai sa qa men per a qi. I qi narliip kia tu, be maikka ama getgetka slep per a qi. Taqurla be maikka qis nes maden.

³ Baiv aa de ngua lu iani i iini nge men pe uusep. I iini raqurliani. Ama Qemka ama Slurlka ama nguin-nguinka i qurli qa aa. I aa ning ama ngeriqit ngen a iam, de daa ning dai ama aalem ama malepka na nget. De ama ngeriqit ngen i iam ne ama ningiitnek i iitnek dem nget i iitnek ip taquarl ama King aa ningiitnek. ⁴ De ne aa vilangka dai maikka qa suquv iaq ama liinka ne ama ualdang be qa rlu na nget saver ama aivetki. Dav i aiam ama liiniam dai as kurlu iam aa ver ama uusepka. De luqa ama Qemka dai qa maarl vet luqia ama nanki araa saqang i qi tekmet ip kil sal. I qurli qa de ver ama nanki iv aip kia sel are uimini, de diip masna qa as liina ama rluimini.

⁵ Baiv aa, de luqia ama nanki qia sal ama rluimka ama quatka. Be diip luqa qe uas te ama qaquet i qurli ra ver ama aivetki. De diip ke raneng ama sekpetka, i qa ne ama ain i ngere teqerl ne aa dlek. De masna ra mer ama rluimka iviit sev uusep sagel ama Ngemumaqa de sagel aa luqupki i qe uas. ⁶ De luqia ama nanki qia uaik iasai savet luus aa i quasik kurl ama qevel dav ama dul naik. Be vet luus aa dai iari ama Ngemumaqa aa Angeluqena dai sa ra muvem ne araa luqupka, ip diip te uas tem ki de ren ban a qi re ama asmes se ama niirl ama 1,260 na nget.

⁷ Baip naset liina, de ama asmesna nge men de ama uusepka aa rlan i ama slurlnget. De ama Angeluqena araa Barlka ma Maikel ke ne aa liin ne ama Angeluqena ra tesna re ne luqa ama Qemka ama slurlka. De ama Qemka qe ne

aa Angeluqena te guirltik sagel ta, i ra tesna re na ra. ⁸Dap kuasiq ama Semka aa dlek ip te uirl se ama arasmesna. Taqurla be saqias kuasik mager ip kurli ra vuusep.

⁹ De ama Ngemumaqa qe rlu ne ama Qemka qe ne aa Angeluqena sa meseng saver ama aivetki. I qatikka luqa ama Qemka dai maikka murl na qa. I aa iaq ama rlenki ma', *Satan*; de ver iang de ra tis ka ma', *Semka*. I qa dai ai de qat tit se ama qaqet naver ama aivetki vuuqas.

¹⁰ Baiv aa de ngu narli a qeq aa qenem i qes nes slep dama uusepka a rlan ma',

“Tara dai auur a Ngemumaqa dai sa qa iames na uut. Be sa qa reqerl ama qaqet ne aa dlek. De qa dai ama Slurlka na qa i qe uas ip ke iames ne aa qaqet. I ra tis ka ma Kristus. I qatikka murl aanamek de luqa ma Satan, dai ai de qa tit sagel ama Ngemumaqa ver ama niirl ngen ama arlen ip ke kot se ama Kristenkena sever ama viirang arle ves i ra rekmet ne iirang. Dav ama Angeluqena ra rlu na qa sa meseng sever ama aivetki.

¹¹ Be lura i ama Slurlka qa iames na ra dai ra uirl se luqa ama Semka ne ma Iesus aa aapngipki i aa qerekka qa rletik bareq a ra ip te iames. I qa dai ama Sipsiviini na qa. De ra taarl ne aa rlenki i re teqerl ai ra namen ma Kristus be ra uirl se ma Satan.

Be quasik te rledeng tiq ama aapngipki i ra raneng ma Iesus. De quasiq ai araa arlem never araa mugunes per ama aivetki.

¹² Ii, ama Angeluqena ra qirlvem se ma Satan nev Uusep. Taqurla be mager ip lura mai dama uusepka a rlan, dai mager iv ama arlias per a ra malai. Dap diiv ama vu bareq ama aivetki, de ngen ama kaska, de ngen ama qaqet mai. I liina dai ama sairliini aa. I sa ma Satan ka mit imanep sagel ngen, be maikka ama qurek per a qa. I qat drlem, ai qasa aa veluus naqatikka, ip diiv ama

Ma Kristus Aa Lengi 12:13 39 Ma Kristus Aa Lengi 12:18

Ngemumaqa qep kuap per a qa sevet liirang aa arle ves i ai de qe tekmet ne iirang.”

¹³ De luqa ama Qemka qa lu ai ra rlu na qa sever ama aivetki, be quasik mager ip kurli qa dama Uusepka aa rlan, de qe ngingarl se luqia ama nanki i mekai qia sel ama rluimka. ¹⁴ Dav ama Angeluqena ra qurl luqia ama nanki re ama qivarleriim be qi kiavarl taquarl ama berlasuqa. Be aip maget de qia qiavarl sever ara luqupki i ama Slurlka qa muvem na qi bareq a qi ip ki trles per a qi sagel kuasik kurl ama qevel dav ama dul naik. Taqurla ip katias mager ip kurli qi sangis ne luqa ama Qemka. Be diiv ama Angeluqena re taqa uas tem ki se ama ages i ama depguas ngene iaiq ara garliqa.

¹⁵ Be aiv aa, de luqa ama Qemka qa quat ne ama qerlapki. Be luqia ama qerlapki dai ip taquarl ama kainaqi ama slurlki, be qi qiuaik naset luqia ama nanki. I ama Qemka qe narliip luqia ama qerlapki qi at luqia ama nanki ip ke lenges na qi mai.

¹⁶ Dap kuasik. I ama aivetki qia mat nevet luqia ama nanki. I ama aivetki qia qaang be qia srluup luqia ama qerlapki i ama Qemka qa quat na qi. ¹⁷ De luqa ama Qemka dai maikka ama qurek per a qa ne ama nanki. De qa tit be qe narliip ka taarl ne ama arasmesna ip ke ne ama nanki are uis ta tesna. I lura ama qaquet i ai de ra tit kur ama Ngemumaqa aa lengi, de rel sil ne aa lengi ama atlunget sevet ma Iesus de ra tit ne qut ka.

¹⁸ De luqa ama Qemka dai qurli qa aa dengerlking i qa maarl.

13

Ama Aurlka I Baing Se Ka Nep Ma Ruqanepka

¹ Baiv aa de ngut lu, baing baing se iak nep ma ruqanepka i qem ngim muqas. I aa ning ama ngeriqit ngen a iam, de aa lem ama malepka na nget. Be iaq iaq ama a lemka dai qurl ama King aa ningaqa. De vet lungera ama ning dai ama a rlen i nget muqas muqas, i nget tuqut ama Ngemumaqa.

² I luqa i ngua lu qa dai aa Aamki ip taquarl ama laion dav aa qesing ip taquarl ama pusiqa ama slurlki, de qerlka ngen aa ilaing dai ngerem ngim ip taquarl ama murlepka i qa tit ne aa ilaingsiim naik. De luqa ama Qemka i sa ngua sil sever a qa, dai qa qurl luqa ama vuqa te aa dlek. De qa mu qa iv ama King na qa ip ka raquarl ka.

³ De ngua lu luqa ai iaq ama ningaqa i raquarl ai ra qut me qa be ra veleng ka be qia ngip. Dav ama bias ama slurlnget mene luqa ama ningaqa dai sa ding met nget be saqi maget na nget. Be ama qaquet mai dai ngemerl a ra se liina. Be re narligel aa lengi be ret dadem ka. ⁴ Taqurla, be ama qaquet te lautu sagel ama Qemka, i raquarli qa quarl te aa dlek barek luqa ama vuqa i aa ning i buup. De qerlka re lautu sagel luqa, be ra ruqun ma’,

“Maikka quasiq a qek i aa dlek taquarl luqa i aa dlek peviit. Maikka quasik. Dap nemka dai mager ip ke na qa ian dresna? Maikka quasik.”

⁵ De ama Ngemumaqa aa ding se luqa ip ka taqen mavik na qa, de qe taarl nanas gel ka. De aa ding se qa ip ke taneng lungera ama dlek ip ke tekmet ne liirang aa ama tekmeriirang se ama iaquan ama malev ama rlatpes ngen iiram.

⁶ Ii, baiv aa de baingbaing se ama lengi-met-ka i qa taqen mavik ne ama Ngemumaqa. I qa taqen mavik ne ama Nge-mumaqa aa rlenki, de aa luqupki, de ne ama Ngemumaqa aa uis i qurli ra Vuusep. ⁷ De ama Ngemumaqa aa ding se qa ip ka tes aa liinka ip ka sev are ves. Be qa raneng ama dlek ip mager ip ke uas te ama liin mai ne ama qaquet i ra

ver ama aivetki mai. I lura dai ama qaqet i araa lengiqa muqas muqas, de ngen ama qaqet i araa qetdingki muqas muqas.

⁸Dai ama qaqet mai ver ama aivetki, dai diip te lautu sagel luqa ama vuqa. Dap diiv iaq ama liinka dai quasiq te lautu sagel ka. I lura navet luqa ama liinka i murl miaimek i askuasiq ama Ngemumaqa qa mu ama aivetki, dap sa qa drlem se ra be qa iil araa rlen nauirl. I luqa i qa iil araa rlen pe aa Langinka dai luqa i qa mel se qa ip ke ngip bareq a ra, i ra tis ka ma', *Sipsiviini*.

⁹Dai nemta i re narli lungera ama lengi, dai maikka mager ip te taqa mu araa asdem. ¹⁰I ariq aiv iaq i ama Ngemumaqa qa mak na qa ip ke karabus, dai maikka diip ka iit sev ama karabus. De ariq aip ka mak ne iaq ip diip te veleng ka ne ama a sinki, dai aip liina nget den taqurla. Dai maikka mager iv ama Ngemumaqa aa qaqet ta taarl malkuil de re tu araa tuaqevep merep.

Saqi Iaq I Vuk Se Qa

¹¹Baiv aa de saqi iaq i vuk se qa namek men ama aivet. I ama a lemiyam pe aa uuves ip taquarl ama a lemiiram pe ama sipsiviini arle ves. Be aa qenem i qa taqen be raquarl ama Qemki ama slurlki. ¹²I luqa i qe tal ama dlek nagel luqa i vuk se qa nep ama kaska. I qa mer aa luqupka be qa taqen sagel ama qaqet mai, ma',

“Diip ngen mai ngene lautu sagel luqa i vadarli ama bias nge veleng ka, dap ngil ver a qa.”

¹³Be luqa ip maiiram dai qa raneng ama dlek ip ke tekmet ne ama rleriirang i ama dlek pem iirang i iirang muqas muqas. De naqerl maget ip ke tekmet ne ama altingki be qiat den nev Uusep be qiat den sever ama aivetki, de ama qaqet araa saqang. ¹⁴Be luqa i qe tal ama dlek nagel luqa i qa arlma, de ama Ngemumaqa aa ding se qa ip ket matna ama rleriirang ama dlek pem iirang ne luqa i aa dlek. Be

qatikka ne liirang aa dai qe kaak te ama qaqet never ama aivetki. I qa tuqun ama qaqet ma’,

“Maikka mager ip ngenekmet ne gua barlka aa sakngaqi iv aa nemki taquarl ka. De diip ngen aan a ngen a buum per aa arlim, i luqa i mekai i ama a sinki qia veleng ka. Dap kuasik, i qatiaskerl ke iames.”

¹⁵ De ama Ngemumaqa aa ding se qa ip ke qurl luqia ama nemki te ama laurlka. Be luqia ama nemki dai qia taqen. Be ariq aip kuasiq iari ama qaqet i quasik te narliip te lautu sagel luqia ama nemki, dai diip ki ruqun iari ip te veleng ta ip te ngip.

¹⁶ Baiv aa de luqa ip ma iiram dai qa taqen madlek ma’, “Maikka ngen mai ngenekraneng ama merlengaqa de a ngen aa qames, de re a ngen aa ngeriqising ama merlmerl iising arken. I qatikka ngen mai, i quaatta i lura i ama qelaing gelem ta i rer ruirl, dap kua ngeneklura i kuasiq araa qerang, de lura i ama ruus per a ra, de ngeneklura ama aa drlem per a ra i re uas te araa bisnis, de ngeneklura i ret matna ver iari araa arlim i ret matna naik.

¹⁷ Dai be ariq aiv iaq dap kua iaiq i quasik kia raneng luqa ama merlengaqa, dai diip kuasik mager ip ten bandem dap kua rem nem araa a nge ama tekmeriirang.

¹⁸ Dai nemka i aa saikngias dai mager ip ke teqerl a ngen sevet liina. I lura ama qaqet i araa drlem, dai maikka maget ip te taqas mis-a-vet ip tat drlem se luqa aa nambaqa. I luqa aa nambaqa dai qa men taqurliani ma’, 666.

14

144,000 Ne Ama Qaqet I Re Taing Ama Taingki Ama Iameski

¹ Be aiv aa, de ngua lu ama damki ma Saion de qerlka ngua lu ama Sipsiviini i iini nge maarl pe reves. De ama 144,000 na ra dai ra maarl te na qa. Be luqa i aa rlenki qe ne aa

Mam ama Ngemumaqa ian a rleniim dai ra iil me iim de araa qames.

² De ngu narli semer a qeni nev Uusep i maikka semer iini ne ama atlu. I anges-anges mer iini. De ngu narli ama ngemerlas iirang. I ngu narli semet liina ip taquarl ama qaqet te kutming ne ama rliin be ngerek nak ne ama atlu.

³ I lura ama 144,000 na ra dai re taing ama taingki ama iameski gelna ne ama Ngemumaqa aa Siaqi. I ra maarl gel ama Rlatpes niirang de ngene ama Barlta araa saqang i ama maleviam ngen ama rlatpes na ra. I qurli ra i re taing ama taingki i ama aqurlaitki, i qatikka ngerek se ra rat drlem a qi. I lura i murl ama Ngemumaqa qa vandem per a ra never ama aivetki ne aa Uimka aa qerekkka.

⁴ I lura ama quatta i ama 144,000 na ra, dai quasik ta rekmet ne a nge ama viirang te ne ama nankina. Dap te tekmet nanas be maikka ama mening ta. Be ra dai ai de ra tit nequr ama Sipsiviini arla gamansena. I ama Ngemumaqa qa vandem per a ra ne veleqes ne ama qaqet never ama aivetki. Be ra dai raquarl lura i ama Ngemumaqa qa arlma i qa guirl a ra ip bareq a nas, ip ta dai qatikka aa liinka na ra, de barek ke ne ama Sipsiviini.

⁵ De ra dai quasiaq a nge ama lengi ama kaak nget nemet ta. Ii, maikka quasiaq araa qeni sever a qeni arle ves.

Ama Angeluqena Ama Depguas Na Ra I Ra Taqen

⁶ Baiv aa, naset liina de ngut lu iaq ama Angeluqa i qe kiavarl mer ama serliqis. I aa rletki ip kel sil ne lunger iara ama Lengi ama Atlunget, i qurli nget masmas bareq ama qaqet mai i qurli ra ver ama aivetki. I qel sil na nget bareq ama liin mai never ama aivetki, de bareq ama lengiqa i qa muqas muqas, de bareq ama qaqet mai i araa qetdeng i nget muqas muqas. ⁷ I ama Angeluqa qa meraqen saimanau ma',

“Sa ama giqi qia men iv ama Ngemumaqa qa taarl ne ama qaqet per ama kot. Taqurla be mager ip ngeneng ning me qa de ngen deraarl ne aa rlenki. De maikka mager ip ngene lautu sagel ka, i qa rekmet ne ama uusepka de ama aivetki, de ama kaska de ngen ama menpiit mai.”

⁸ De iaq ama Angeluqa ip ma udiam dai qa nes ma’,

“Ama qerlingki ama slurlki ma Babilon dai sa lenges na qil I raquarli ama Babilonkena dai sa ra qiat na ma qaqet naver ama aivetki mai ip te tekmet ne ama ngerlvem-iirang maden maden. De diiv ama Slurlka a qurek sagel lura raqurla.”

⁹ De iaq ama Angeluqa qa men ip ma depguas. Dai be qes nes slep ma’,

“Nemta i re lautu sagel luqa ama Vuqa de sagel ngen aa nemki, de ra raneng ama merlengaqa de araa qames, ¹⁰ dai diip te srluuv iaiq ama vain i qurli qi mer iaq ama kapka. Lungera ama vain dai ngere siquat ne ama Ngemumaqa a serlinki. I maikka ama qurek per a qa malai na ra. Taqurla be maikka diip te tal ama getget malai mer ama altingki i ama dul ama rluqa na nget met ki, (ama salpa). Be diip lenges lenges na ra de ama Angeluqena araa saqang de ngene luqa ama Sipsiviini arla saqang. ¹¹ Be qatias diiv ama aavulaap nge taarlviit nemet luqia ama altingki i qin ban a ra re ama getget. Be lura i ai de re lautu sagel ama Vuqa, de sagel ngene aa Nemki, de ra raneng ian a merlengaqa, dai lura dai diip kuasik te raneng ama maspetki ver ama niirl de ngene ama arlen.”

¹² Baip lua i liirang aa nge men, be lu ngen aa i ngenet dadem ama Ngemumaqa aa lengi de ngene taneng a nget merep, dai quasik leklek pe a ngen a ngerik namene ma Iesus. Dap ngen deraarl malkuil.

Ma Kristus Aa Lengi 14:13 45 Ma Kristus Aa Lengi 14:18

¹³ Baiv aa, de ngu narli a qek ka taqen nev Uusep. I qa taqen ma’,

“Ngi iil ama lengi raqurliani. Lura i re iames i rlas tem ta mene ma Iesus, dai aip ta ngip, dai diip te raneng ama Slurlka aa arlias.”

De qerlka ama Qevepka ama Glasingaqa qa ruqun ma’,

“Ii, maikka mager ip masmas per a ra naser araa rleriirang ver ama aivetki. I diip mas per a ra ve uusep, i diip te raneng araa ranbandem naver iirang.”

Sama Nirlaqa Qa Men Ip Ta Ter Ama Asmes Never Ama Aivetki

¹⁴ Baiv aa, de ngua lu ama aavulki, i ama lauilaqi. I ama qaqeraqa qa mugun pem ki. I luqa dai ama King na qa, i qa mu ama ningaqa i qa ne ama gol. De qa raneng ama sinki ama airikki ve aa ngerik i maikka ama gerliqi. ¹⁵ De saqiaskerlka baing se iaq ama Angeluqa sedarliik nev ama Ngemumaqa aa Vetki ama Glasing a qi. De qa nes slep sagel luqa i qurli qa ver ama aavulki, be qa ruqun ma’,

“Ngi diq ama asmes ne gia sinki! I ama asmes mai ver ama aivetki dai sa merl na nget! Taqurla, be qerl ama giqi iara ip ta tet lungera ama asmes.”

¹⁶ Baiv aa, de luqa i qa mugun per ama aavulki dai qa raneng aa sinki de qa rlan a qi ver ama aivetki. Be qi dikdiq ama asmes i sa merl na nget. ¹⁷ De saqiaskerlka iaq ama Angeluqa qa aang sedarliik nev ama Ngemumaqa aa Vetki ama Glasing a qi, i qi ve Uusep. I saqias kerlka qa raneng iaiq ama sinki.

¹⁸ Baiv aa de saqiaskerlka iak ka men, i qa men nagel ama luqupka i qa sagel ama ranbandemiis, i ama alta. I luqa dai aa dlek ip ke uas te ama altingki. De qa nes slep sagel luqa i qa raneng ama sinki i maikka ama gerliqi malai. I qa ruqun ma’,

“Ngi at gia sinki i maikka ama gerliqi malai. De ngi diq ama asmes never ama kasiq ama vain i nget per ama

aivetki, de ngi iing demna na nget. I a nger a asmes mai dai sa merl na nget mai.”

¹⁹ Baiv aa, de luqa ama Angeluqa qa raneng aa sinki de qa rlan a qi ver ama aivetki. I liina ngere siquat sever ama Ngemumaqa i aa dlek peviit, ai diip ka tuvet bareq aa qumespiik. Be diip ke verleset ne aa serlinki sagel ta ip taquarl luqa i qa mainmet pe aa gam ip te ama qerlapki nep nget. I lungera ama gam dai nget never ama kasikka i ra tis nget, *Ama wain*.

²⁰ I ama qaquet i ra raneng ama Ngemumaqa aa serlinki dai qurli ra darliik ne luqia ama qerlingki. Be qa mainmet pem ta, be re ama qerekka i maikka ka ip taquarl ama aiqumka. I qa saimanep be mager ip lem sep ma a qaqeraqa a uuves. Be qa tit, be qa tit saimanau i maget kur ama 300 kilomita.

15

Ama Angeluqena I Ama Ngeriqit Ngen A Iam Na Ra, Rat Den Se Ama Merlen

¹ De aiv aa, de ngua lu iani ama barliini i iini nge baingses nev Uusep. I ngua lu ama Angeluqena i rat den se ama merlen i ama ngeriqit ngen a iam na ra. Be sa aip perleset ne lungera ama merlen, dai lungera de dengdeng. I diiv ama Ngemumaqa qe verleset ne aa serlinki ne liirang aa.

² Baiv aa de ngua lu iani ip taquarl ama kaska. I qem ngim ne ama atlu ip taquarl ama galas de ngen ama altingki. De ngua lu ama Slurlka aa liinka i ra maarl vet garli ne ama kaska. I lura dai sa ra uirl se luqa ama Vuqa ngen aa Nemki i qi tal ama dlek de qi dai ama rarlimini se ama 666. I maikka quasik te lautu sagel liirang aa. I ama Ngemumaqa qa qurl a ra re ama gitaqina, be ra raneng a nget. ³ Be re taing ama taingki nagel ma Moses, i ama Ngemumaqa

aa maatpitka. De saqiaskerlka re taing iaik nagel ama Sipsiviini. I luqia ama taingki dai raqurliani.

'A Slurlka, ngi ama Ngemumaqa i ama dlek mai gel ngi. I ama rleriirang mai i ngi tekmet ne iirang dai ama glasing iirang, be iirang nge taarl ne auur a taing.

I raquarli ngi dai ama King bareq ama liin mai. De gia gamansena dai ama seserl nget naik de nget dai maikka ama a revan nget.

⁴Taqurla be mager iv ama qaquet mai reng ning me Ngi. De saqikka mager ip ta taarl ne gia rlenki veviit.

A Slurlka, ngi naik dai ama Glasingaqa na Ngi. I ama liin mai ne ama qaquet dai diip ta ren ip te lautu sagel Ngi. I raquarli, gia gamansena ama seserl nget dai sa nge men sa sekgames.' Kisim Bek 15.1

⁵Aip ta raing be verleset, de ngua ngim sev uusep dai ngua lu ama rumki ama glasingas met ki i qi ve ama Ngemumaqa aa Lautu-vem-ki, i rattem met ki. ⁶De ngua lu ama Angeluqena ama ngeriqit ngen aiam na ra, i ra tit se ama merlen i iak de iak ip te lenges ne ama qaquet. I ra urlisnas pe ama luan i maikka ama atlunget de ngeren sin malai. De ra aatik mene araa lemeng ne ama liit i nget ne ama gol.

⁷De iani nemene liirang aa ama Rlatpes niirang i iirang ngere iames, dai iini nge quarl te ama milat ne ama gol i ama ngeriqit ngen a iam na nget sagel lura ama Angeluqena ama ngeriqit ngen a iam na ra. I lungera ngere siquat te ama Slurlka aa serlin ama ngeriqit ngen a iam na nget.

Dai lungera ama serlin dai nget nagel ama Ngemumaqa i qe iames masmas. ⁸De masna buuv ama Lautu-vem-ki ne ama nanges-aap, ngen ama ansinki, de nge ama dlek nagel ama Ngemumaqa.

Taqurla be maikka liirang aa nge vesdet pe ama Lautu-

vem-ki, be quasik mager iv a qek ka ran sep ki, ip deng i verleset ama tuvetki gel ama Angeluqena i ama ngeriqit ngen a iam.

16

Ama Ngemumaqa Qa Verleset Ne Aa Serlinki Sever Ama Aivetki

¹ Baiv aa, de ngu narli iak kes nes i qurli qa ve ama Lautu-
vem-ki. I qes nes slep sagel ama Angeluqena ama ngeriqit
ngen a iam na ra, ma', "Maikka mager ip ngen diit i iak de
iak se a ngen a milat i buup nget ne ama Ngemumaqa aa
serlin sagel ama qaqet per ama aivetki mai!"

² Taqurla de luqa i qe rarlma dai qa arles aa milatka sever
ama aivetki. De maikka masna ama bias ama dlek pem
nget i nget muqas muqas, i maikka ama vunget, dai nge
men per ama qaqet. I liirang aa nge men pet lura i ama
vuqa aa merlengaqa men a ra. De saqikka ngene lura i ai
de re lautu sever aa nemki.

³ De ama Angeluqa ip ma udiam ka mit be qa arles ne aa
uaq ama milatka ve ama kaska. Be qa guirltik per ama
kaska be qa ip taquarl ama qereka nep ma qaqeraqa i
sa qa ngip. Be ama tekmeriirang mai i ai de iirang ngere
iames pe ama kaska, dai iirang nge ngip.

⁴ Be aiv aa, de ama Angeluqa ip ma depguas ka arles ne
aa uaq ama milatka mer ama kaina, de met ngen ama
menpiit. Be lungera dai guirltik per a nget be ama qereka
na nget. ⁵ De ngu narli luqa ama Angeluqa i ai de qe uas te
ama qerlap ka ruqun a Slurlka ma',

"Maikka murl dai qurli ngi aa, de iara dai qurli ngi
aa. De ngi dai ama glasing a ngi. De vet gia kot, dai
maikka ai de ngi taqat matmet se ama qaqet ama
vura.

⁶ I lura i ra lenges ne gia qaqet ngene gia Aamki-
na-ra i ama atlura, i ra veleng ta be araa qereka

qa arletik. Taqurla be ngirl kuarl te ama qereka barek lura ama vura, ip mager ip te srluup. I maikka araa ranbandem aa i re tal nget.”

⁷De ngu narli a qek kes nes i qurli qa gel ama luqupka sagel ama ranbandemiis i qe tuqun ma’, “Ii, a revan a Slurlka, ama Ngemumaqa na Ngi i ama dlek mai gel Ngi. Ai de ngia tatmet se ama qaquet per ama kot, be gia kot dai ama a revan nget de ama seserl nget mai.” ⁸Be aiv aa, de ama Angeluqa ip ma rlatpes ka mit be qa arles aa uak ama milatka ver ama nirlaqa, be ama Ngemumaqa aa ding se ama nirlaqa be qe nin ama qaquet i ama quatta ngen ama nankina. ⁹I luqia ama altingki never ama nirlaqa dai maikka ama uilas malai. Be maikka qi nin lura ama qaquet. Be ra tuqut ama Ngemumaqa aa rlenki. I raquarli qa, qa taarl ne aa tuvetki bareq a ra. Dap kuasik ta guirltik per araa rut ip ta taarl ne aa rlenki. Maikka quasik.

¹⁰Be aiv aa, de luqa ama Angeluqa ip ma ngeriqit ka mit be qa arles aa uaq ama milatka mer ama Vuqa aa siaqi i qurli qa de qe uas. De masna ama bengaingki qia aat per aa liinka i ama quatta ngen ama nankina, be res nis tik men araa qulbaing se lungera ama merlen ama slurlnget.

¹¹Be ra taqen mavik ne ama Ngemumaqa i qurli qa ve uusep, i re tal ama getget de ama bias per araa qetdeng. Dap katiaskerl kuasiq ai ra guirltik per araa rut de ra ngim temanau ne araa viirang i re rekmet ne iirang.

¹²Be aiv aa, de ama Angeluqa ip ma ngeriqit ngen a qa, qa arles ne aa uaq ama milatka ver ama kainaqi ama Slurlki ma Iupretis. Be luqia ama kainaqi dai maikka ding a qi, iv ama kingkena rat den ngene araa amiqena, rat den ianai sagel ai de baingbaing se ama nirlaqa. ¹³De ngua lu ama depguas ne ama Sinap i nger ip taquarl ama qelmin. I

baing se nget mer ama Vuqa aa Aamki, de ngen aa Nemki ara aamki, de ne mer iaq ama slurlka aa aamki na qa i ama Kaak-ka. ¹⁴ I lungera ama Sinap dai ngerem ngim taquarl ama qelmin dai ama Semka aa uis. De ai de ngeret matna ama rleriirang ama dlek pem iirang i iirang muqas muqas. I nge mit maden maden sagel ama kingkena ver ama qerleng mai ver ama aivetki. I ngere narliip ngere tekmet ne ama kingkena ip te iing demna ne araa amiqena, ip mager ip ta raarl ne ama arasmesna vet luqa ama Nirlaqa de Dengdeng. I diip ta tesna re ne ama Ngemumaqa i aa dlek peviit katias.

¹⁵⁻¹⁶ I luum aa ama aiverem i diip ta tesna ver auum, dai uum angera rlenki, ne ama Hibrugena araa lengi, dai ma', AMAGADAN. De ngene narli auur a Slurlka a lengi.

“Ngene narli! Diip Ngua ren sagel ngen ip taquarl ai de ama suamka qat den. I quasik ngen drlem aip diip kesnada de ngua ren. Taqurla be ariq aip lura ama qaqet i qurli ra i rem ngim, de re taqa mu araa luan, dai mager iv ama arlias per a ra. I raquarli, diip kuasiq ama qelepta tik gua anmenki be ngua lu ra i qurli ra sena.”

¹⁷ Be aiv aa, de luqa ama Angeluqa de dengdeng dai qa mit be qa arles aa milatka mer ama serliqis. De a qek kes nes naivuk sagel kurl ama Ngemumaqa pe ama Lautu-vem-ki. I qa nes slep ma', “Katikka verleset ne liirang aa!”

¹⁸ Be sa aip ka nes de ama amngim iirang maden maden, de vukpukdeng pe ama rarlias slep be ama aiveres, de ngen ama qenkenki qip kuip. I luqia ama qenkenki dai as maikka ama slurlki malai, i kuasiq a qi ip taquarl murl iang i ngere rarлма gel ma Adam de iinamek. ¹⁹ De luqia ama qerlingki ama barlki ma Babilon dai barlmet na qi be ama depguas ne ama garli. De ver ama qerleng mai dai lenges ne ama qaqet araa vet ngene araa tekmeriirang.

De ama Ngemumaqa dai quasia ai ngerlangken per a qa ne ama viirang mai gel lura ama Babilonkena i ra rekmet ne iirang. Taqurla be qa arles aa milatka ne aa serlinki mai, sevet liirang aa arle ves.

²⁰ Ii, luqia ama qenkenki ama slurlki qia men be ama ailaniirang i qurli iirang de ama kaska aa rlan dai iirang nge man manep pe ama qerlap. De qerlka ama dam mai dai nger aasik be quasia a nget.

²¹ De ama qaikki ama slurlki i qi ne ama ais nge raat i maikka ama slurlnget i ama dul na nget. I anger a merlen iak de iak dai ip taquarl ama velemki. I lungera nge raat never ama uusepka per ama qaquet mai. Taqurla be ra taqen mavik ne ama Ngemumaqa sevet lungera ama ais arle ves i ngere lenges na ra maden.

17

Ama Nanki I Qirl Uirl Se Ama Ngerl-mer-iirang I Qi Tal Ama Ranbandem Ama Vu Nget

¹ Be aip perleset ne liirang aa, de iak nemene lura ama Angeluqena i ama ngeriqit ngen a iam na ra, i ra arles ne ama milat, ke men sagel ngua de qa ruqun ma',

“Ngia ren. I diip ngu reqerl a ngi ne luqia ama ngerlmet-ki i ama qaquet mai rat drlem se qi. I maikka qi dai qi veviit i qi uirl se ama qerleng i buup, i luqia i qi siquat ip taquarl ama qerlingki ma Babilon i buup ne ama kaina ver a qi. ² Ama kingkena never ama aivetki dai ai de re lenges na nas i re na qi. De qerlka ama qaquet mai never ama aivetki dai ra rekmet ne ama tekmeriirang ama ngerlvem-iirang te na qi. Be ne lungera ama gamansena dai lenges lenges na ra ip taquarl ama qerlap ngere lenges ne ama qaquet.”

³ Baiv aa de ama Angeluqa qa mer a ngua ne ama Qevepka aa dlek de qa mit se ngua iasai saver ama qerlingki i ama

ausaqi i qurl ama dul naik per qi. Be vet luus aa dai ngua lu iaiq ama nanki i qia mugun per ama aurlki ara rlangki i qi muqas, i ama mariaqi. I ver ara qetdingki dai ra iil ama a rlen i buup. I lungera ama a rlen dai nget tuqut ama Ngemumaqa. De luqia ama aurlki dai ara ning ama ngeriqit ngen a iam na nget de ara aalem dai ama malepka na nget. ⁴I luqia ama nanki qia mu ama luan, i ama blu qi ne ama mariaqi. De ara muremiis dai nget muqas muqas i nget ne ama gol, be ver ara luan dai qia quap se ama dul i ama glasing a nget i ngerem ngim ne ama atlu malai de ngen ama lalai i maikka ngere tal veviit.

De qia raneng ama kapka ve ara ngerik, i qa ne ama gol. I buup ka ne araa tekmeriirang i ama vu malai dama Ngemumaqa aa saqang. I liirang aa iirang ngere teqerl ne ara ngerlvem-iirang.

⁵Be, de luqia ama nanki ara qames dai sa ra iil ara rlenki. I luqia ama rlenki dai i qi teqerl ai qi dai ama rarlimini na qi se ama ngerlvem-iirang per ama aivetki mai. I ra tis ki ma Babilon.”

⁶I luqia ama nanki dai qia veleng ama Ngemumaqa aa qaquet de ngene lura i rel sil sevet ma Iesus. De ngua lu qi i qia srluup lura araa qerekka be qi kabaing. Ngua lu liina be maikka ngemerl a ngua be ngua tu gua qevap maberl.

⁷Dap luqa ama Angeluqa qa ruqun a ngua ma’,
“Kula ngia tu gia qevap maberl. I diip ngu reqerl a ngi ne ama rarlimini ve luqia ama nanki ara lengi angera rlang. De ngene luqia ama aurlki i ara ning ama ngeriqit ngen a iam na nget de ara aalem ama malepka na nget, i ai de qi tal ama nanki.”

⁸Dai luqia ama aurlki i sa ngia lu qi, dai murl kurli qi aa, dav iara dai quasiaq a qi i ai. Dap diip laip kia iit nemet luqa ama ademka i maikka qa saimanep i quasiaq ai deng na qa i ai. Be diip ma Kristus ke lenges na qi be maikka diip lenges

na qi mai. I murl i as quasiaq ama Ngemumaqa qa rekmet ne ama aivetki dap sa qa iil aa liinka araa rlen i iak de iak pe ama Langinka ne ama Iames. Dav iari dai quasik ka iil araa rlen. Be lura vet luqa ama liinka i quasiaq araa rlen gel ama Ngemumaqa dai re nan se luqia ama aurlki i araa dlek i nget muqas. I raquarli, murl kurli qi aa, dav a iara dai qia aasik. De saqiaskerlka laip kia ren.

⁹Maikka mager ip ngen taqat matna ne a ngen a saikngias ip ngen drlem se liina. I lungera ama ngeriqit ngen a iam ne ama nging dai ngere siquat ne ama dam aa ama ngeriqit ngen a aiim na nget. Be luqia ama nanki dai qia mugun dem nget. ¹⁰I lungera ama ning dai ngere siquat te ama kingkena i ama ngeriqit ngen a iam na ra. Be ama ngeriqit na ra nevet lura, dai sa lenges na ra, dav iak dai as kurli qa aa, dav iak dai as kuasik ka men. Be luqa i qa nasat dai diip kurli qa se ama veluus naqatikka.

¹¹De iaq ama King ip ma ngeriqit ngen a depguas dai qe siquat te ama aurlki. I luqia ama aurlki i murl kurli qi aa, dap sa iara dai quasiaq a qi. Dai qi nemene luqa ama liinka ne ama kingkena i ngul sil sever a ra. I qerlka qa dai diip lenges na qa.

¹²De lungera ama malepka ne ama aalem i medu ngia lu nget, dai ngere siquat te ama kingkena i ama malepka na ra. I lura i as kuasik ta men. Dap diip te taneng ama dlek te ne luqia ama aurlki. Be ra dai diiv ama kingkena na ra se ama veluus naqatikka.

¹³Be lura ama kingkena dai diiv araa tuaqevap i ama quanaska naik. Be araa rlen i ama barl nget, de araa dlek, dai diip te quarl te liirang aa bareq ama Aurlki. ¹⁴De diip ta taarl ip ta tes luqa ama Sipsiviini, dap diip ka sep lura are ves. De qa dai ama Slurlka daleng ama slurlta, de qa dai ama King daleng ama kingkena mai. Be lura ama qaquet mai i qurli ra re na qa, dai lura i murl ka nes tem ta iv aa

uis na ra, de qa mak na ra bareq a nas. Be ai de ra tit kur aa lengi veleqes ne ama merlen de diip te ne qa be diip te uirl se lungera ama arasmesna.”

¹⁵ De ama Angeluqa qa ruqun a ngua ma’,

“I medu i ngia lu ama Ngerl-met-ki i qia uirl se ama qerleng i buup, dai qi ip taquarl ama qerlingki ma Babilon i buup ne ama kaina ver a qi. Dai liina ngere siquat te ama liin mai ne ama qaquet, i ama qaquet i araa qetdeng muqas muqas, de ama lengiqa mai i qa muqas muqas, de ngen ama qaquet mai. ¹⁶ De lungera ama aalem ama malepka na nget i sa ngia lu nget, dai lungera mai ngere ne ama Aurlki, dai diiv angera qumeski ne ama Ngerl-met-ki. Ii, maikka diip ngere lenges na qi maden de re rlekmet ne araa luan mai. De diip ta as ama serlik mai never a qi, de re iin me qi mai mer ama altingki.

¹⁷ Ii, i diiv ama Ngemumaqa qa tu lungera ama tuaqevap de araa rlan, ip mager ip te rekmet ne liina ip baing se iini. I sa murl ka meraqen sever iini. I diiv ama aurlki qia ar ama dlek nagel lura mai be diip ngerek se qi, qi uas daleng ama kingkena mai, be deng pet luqi ama giqi i murl ama Ngemumaqa qa meraqen sever iirang.

¹⁸ Be luqia ama nanki i sa ngia lu qi, dai qi siquat te ama qerlingki ama slurlki i ai de qi uas te ama kingkena ver ama aivetki mai.”

18

Ama Lengi Sevet Ma Babilon I Sa Lenges Na Qi

¹ Be aip naset liina, de saqi ngua lu iaq ama Angeluqa i qat den navuk nev Uusep. I luqa ama Angeluqa dai maikka aa dleq ama slurlnget. De aa Muremiis dai nge rekmet ne ama aivetki be qia sin malai. ² De maikka qa nes ne aa dlek slep ma’,

“A qerlingki ama slurlki ma Babilon dai sa lenges na qi! Sa lenges na qi! Be sa qi dai ama luqupki ne ama reqanges i buup ki ne ama Sinap ngen ama iaus i nget muqas muqas, de ngen iarang nev ama dul. De diip ama uaik i nget ip taquarl ama qarlu de ama berlasu dai nge buup luqia ama luqupki. ³ I raquarli, luqia ama luqupki dai qi raquarl ama ngerl-met-ki. Be maikka qi teqestem ama qaqet mai ip te srluuv ara qerlap sever ama ngerlvem-iirang maden maden, de ngen ama tekmeriirang ama viirang. Taqurla de ama Kingkena mai dai qerlka re na qi i re tekmet ne ama vu. De lura ama qelaing gelem ta dai ra tal ama qelaing peviit ne ara gamansena i qi rarliq ama tekmeriirang i iirang ngere tal veviit.” ⁴ De saqiaskerlka ngu narli iaq aa qenem nev Uusep i qa taqen ma’,

“Ngen, i gua qaqet, maikka mager ip ngen diir ianai nevet luqia ama luqupki de ngene diit namen a ra. I arik ma’, i ngene tal ama ranbandem ama vunget sever ama viirang arle ves.

⁵ Be maikka araa viirang dai iirang peviit. Be ama Ngemu-maqa qet lu araa viirang mai.

⁶ I diip ke guirltiq araa viirang bareq a ra, i murl luqia ama luqupki qia rekmet niirang sagel iari. I qia arles ama milatka ne ama viirang sagel ngua uis, dap diip ngu guirltik ba qi ne ama milariam. Maikka!

⁷ Taqurla dai be maikka mager ip ngene van a qi re ama getget slep, ip katikka maget kut lungera ara gamansena i qia qiat ne ama tekmeriirang i buup bareq a nas.

I qatikka da ara rlan dai ai de qia taqen ma’, ‘I qatikka ngua dai ngua veviit i ngu uas te ama qerleng buup ip taquarl ama King. De ngua dai quasiaq ai ama sauaiikki

na ngua. Kuasik. De quasik mager ip ngu nak ne ama arlemigl never a qek nevet gua liinka i qa ngip. Maikka quasik!!'

⁸ Be ngene lu, diip per ama nirlaqa ama quanaska, i diiv ama tuvet nge ren ba qi i nget muqas muqas. I ama aapngipki, de ngen ama arlemigl naver ama ngipta, de ngen ama niingki te ama asmes. De diip ta rang mer ama altingki, i raquarli ama Slurlka ama Ngemumaqa i aa dlek peviit, be diip ka tuvet ba ra.

⁹ De ama Kingkena mai never ama aivetki i re na qi de re paikmet te na qi sever ama viirang be qurla ra ver ama qelaingka aa rleng, dai diip te lu ama rlevunki ngen ama rluqa de ngen ama aulairl maden naver a qi. Taqurla be lura ama kingkena dai diip tek nak be rek nak ne ama arlemigl de ama merlenka ver a ra. ¹⁰ Be diip tet lu raqurla de ngeterl a ra slep i ret lu ama tuvetki ama slurlki, be re maarl sangis de rek nak slep ma', "Aiiii aauuu. Aiiii aauuu. Ngu lu nanaa be lenges ne ama luqupki ama slurlki i mekai ara dlek peviit? Ma Babilon i lenges na ngi se ama veluus, i ngi tal ama tuvetki."

¹¹ Dap lura i rem nem ama tekmeriirang per ara luquviirang per ama aivetki, dai diip tek nak de re peruurl araa ngerik i araa arlem aa. I raquarli quasiaq a qek ken ban per araa quvang be lenges ne araa bisnis. ¹² I lungera ama quvang dai ama gol de ama silva, de ama dul i maikka ama glasing a nget, de ama lalai i maikka ngere tal veviit, de ama luan i ama blu i nget muqas muqas, de ama luan i ama marianget ama qeiangkeiang nget. De ama meng i nget muqas muqas i a ngera mas ne ama atlu, de ama tekmeriirang mai i ra rekmet ne iirang ne ama Ilipan anger a aalem, de ama tekmeriirang mai i ra rekmet ne iirang ne ama meng i ai de nger tal veviit. De qerlka

ngen ama bras de ngen ama ain, de ngen ama a dul i ama releptelev-iirang per a nget.

¹³ De iang ama quvang i ra nem nget dai nget taqurliani. Ama tekmer-iirang i iirang a ngera mas ne ama atlu, de ama arles i nget muqas muqas ip ta tes, de ama qinepki i ara mas, de ama marles i nget muqas muqas i araa mas, de ama sanda ama atlu nget, de ama vain ngen ama uil, de ama plaua ngen ama wit ama atlu nget, de ama bulmakau ngen ama sipsip, de ama hos ngen ama karis. De qerlka ngene lura i re bisnis ne ama qaqet i rem nem ta maden maden sever araa rleriirang. I liirang aa mai dai quasiaq a qek ip saqias ken ban per iirang.

¹⁴ Ii, be diiv ama qaqet i ai de re bisnis be ren ban per araa quvang dai diip te ruqun ma’,

“Liirang aa i ama atliirang i ai de ngene rarliq iirang, dai sa quasiaq iirang aa. De gia Muremiis ama atlunget, i liirang aa mai dai sa iirang nge aasik namen a ngen be saqias kuasik mager ip ngen der iirang.”

¹⁵ Be lura i re bisnis ne liirang aa, be sa ra mer ama qelaing i buup, dai maikka diip teng ning maden i lungera ama getget ama vu nget i ret lu luqia ama qerlingki ama barlki qi tal nget. Be diip ta raarl sangis na qi, de rek nak i araa arlem slep naver a qi.

¹⁶ De diip tek nak ma’,

“Guarai, maikka ama arlem ngua malai nevet luqia ama qerlingki ama barlki! I murl dai qia mu ama luan i maikka ama atlunget, i ama luan ama blu de ama marianget, de qia muremiis ne ama gol, de ngen ama a dul i ama atlunget malai ngen ama lalai i maikka ngere tal veviit. ¹⁷ Be naqatikka iara se ama veluus, dai lenges ne ara qelaingka i ai de qia mugun per aa rlang.”

De lura mai i ai de re tekmet se ama sipkina, de lura i ai de ra tit dama sip, de lura i ai de ret matna de ama sip, de lura i re bisnis per ama kaska, dai lura mai ra maarl sangis ne ma Babilon de rem ngim. ¹⁸ Dai be ra lu ama nangesaqi i ma Babilon kiat dang, de res nes slep ma', "Guarai, Ngu lu quarl a qik i ai ama qerlingki ip taquarl luqia i qiat dang?" ¹⁹ De qatikka ra rlu ne ama ianemaqa sever araa ning, de rek nak de qurli ra aa i ama merlenka ver a ra. I ra taqen slep ma',

"Guari, maikka ama arlem uut nevet luqia. I luqia dai mekai qia raneng auut se auur a bisnis i imanau de iinamuk dama sip. Be mekai uut mugun per ama qelaingka a rleng. Dai maikka a arlem uut! I naqatikka masna lenges na qi!"

²⁰ Dap ngen i qurli ngen pe Uusep, dai maikka mager iv ama arlias per a ngen, de saqikka ngen, i ama Ngemumaqa aa liinka, de ngen aa Aposelkena, de aa Aamki-na-ra, dai mager iv ama arlias per a ngen malai i sa raquarli ama Ngemumaqa qa virliit ba ra ne araa viirang i mekai ra lenges na ngen."

²¹ Be aip perleset ne liina, de ngua lu iaq ama Angeluqa i qa mer ama a dularl i maikka ama a slurlarl i ai de re tevik ama luan per aarl. Dai qa met larl aa de qa rlu na arl sep ma kaska. De qa ruqun ma',

"Dai saqikka liina raqurla dai diip ta aat luqia ama qerlingki ama slurlki ma Babilon de maikka re rlu na qi i manep slep, be ama qaqet dai saqias kuasik mager ip diip tet lu qi.

²² Taqurla be vet ma Babilon, dai diip kuasiq ama taing ne ama gitaqi de ama a rliin de ama a rlaun de ngen ama ailekmet, de iarang taqurla a ngere qenap. Dai

saqias diip kuasik semer iirang i muk per a ngi. De ama qaqet i ra sunas ip tet matna ver ama rleriirang muqas muqas dama sikul, dai diip kuasiq ai qurli ra ver a ngi. De diip kuasik te rligus ama rais per a ngen qerlingki.

²³ De diip kuasiq ama laam ngerem ngim per a ngi. De ama lengi sever ama quatta ngen ama nankina i re narliip te ngerlvvet, dai liina dai saqias diip kuasiq iini nge ren i muk per a ngi ma Babilon. I murl gia barlta i rerl uirl se ama bisnis per ama kamapani ver ama aivetki mai, dai maikka ama qaqet mai dai rat drlem sever a ra. De ne ama kuaindem i ngen dekmets na nget, dai ngen dekmets maden ne ama qaqet never ama qerleng mai.”

²⁴ Be qatikka vet ma Babilon dai i murl ta veleng ama Slurlka aa Aamki-na-ra de ngen aa uis i re tal aa rletki. Be vet luqia dai ama rarlimini se ama aapngipki bareq ama Slurlka aa qaqet per ama aivetki mai.

19

Ama Ngemumaqa Aa Liinka Dai Ama Arlias Per A Ra Lenges Ne Ma Babilon

¹ Baip naset liina, de ngu narli ama dengiqi slep mer ama qaqet de ama Uusepka aa rlan. I res nes ma’,

“Uut taarl ne ama Ngemumaqa aa rlenki! I qatikka auur a Ngemumaqa i qa naik dai qe iames na uut. I maikka qa dai ama dlek mai gel ka, de aa ansinki dai qi veviit.

² De aa gamansena dai maikka ama a revan. Ai de qa tatmet se ama qaqet per ama kot, be aa kot dai ama a revan nget de ama seserl nget mai. I sa qa kot se luqia ama Ngerl-met-ki i mekai qia lenges ne ama qaqet mai never ama aivetki ne ara gamansena ama vunget. I qa

guirltik ba qi ne ama ranbandem kur ara viirang i qia veleng aa qaqet.”

³ De saqiaskerlka res nes ma’,

“Uut taarl ne ama Ngemumaqa aa rlenki! I ama rlevunki ama slurlki nemer ama altingki i qi nin ma Babilon, be qatikka luqia dai ai de qia tit piit be quasik perlverleset.”

⁴ De ama Barlta ama maleviam ngen ama rlatpes ngene liirang aa i iirang ngere iames ama Rlatpes niirang, dai re aan araa buum be re lautu sagel ama Ngemumaqa i qa mugun mer aa Siaqi. I ra nes ma’,

“Maikka ama a revan i uut taarl ne ama Ngemumaqa aa rlenki!”

⁵ De ngu narli a qeq aa qenem ianai sagel kurl ama Ngemumaqa, ma’, “Ngen mai ngen deraarl ne ama Ngemumaqa, i lu ngen aa i qurli ngen per aa arlim. I lu ngen aa i ngen i ngene uas te ama a lat i nget peviit, de saqikka ngen a ngen i ama buaiskena na ngen. Dai qatikka ngen mai ngene palu gel ka.”

Ma Iesus Aa Asmeski Ip Trlas Te Aa Qaqet Men A Qa

⁶ Baip naset liina, de ngu narli ama dengiqi slep mer ama qaqet i buup, de ngene a drlindrlin de nget trlas. I ama lengi nge men ma’,

“Uut taarl ne ama Ngemumaqa aa rlenki! I qa dai ama dlek mai gel ka! I sa qurli qa i qe uas masmas! ⁷ Iara dai maikka mager iv ama taringas per auut malai de ama arlias per uut de uut taarl na qa ne aa ansinki!

I sa ama giqi qia men iara iv aa Uimka ama Sipsiviini qe ngerlvet. I sa aa ngerlki dai qia movem nanas ip ki ngerlvet na qa. ⁸ I ama Ngemumaqa dai sa qa qurl a qi re ama luan ama glasing a nget. I maikka ngeren sin malai, de maikka lungera dai ama iames nget. De qia mu lungera ver a nas.”

(Lungera i qia muremiis dai ngere siquat te ama gamansena i ama seserl nget gel ama Ngemumaqa aa Liinka.)

⁹ Be aiv aa, de ama Angeluqa qa ruqun a ngua ma',
 "Ama Ngemumaqa dai qa nes te lura ama quatta ngen ama
 nankina ip ta ren sever aa asmeski i lua i diiv aa Uimka
 qe ngerlvvet. De diip ke qurl a ra re ama arlias na gel nas
 i ama atlunget malai."

De qa rluses ma', "Lunger iara ama lengi dai ama Ngemumaqa aa lengi i ama revan nget."

¹⁰ Be aiv aa de vaik per a ngua pet luqa ama Angeluqa aa arlim. Dap ka ruqun a ngua ma', "Kurli! Kula ngi lautu sagel ngua! I quasiaq ai ama Ngemumaqa na ngua! I ngua dai ai de uunet matna raquarlina de ngene lura mai i ai de ra tu araa qevep sevet ma Iesus de rel sil sever a qa. Dai maikka mager ip ngi lautu sagel ama Ngemumaqa naik."

I raquarli ama lengi i baing se nget sevet ma Iesus, dai ngere tekmet ne ama Aamki-na-ra ip tel sil sever ama Ngemumaqa ne ama Qevepka ama Glasingaqa aa dlek."

A Qaqeraqa I Qa Mugun De Ama Hoski Ama Lauilaqi

¹¹ Be aip naset liina de ngua lu bing mene ama Uusepka, be never ama hoski i qi maarl i iak ka mugun per ara rleng, i ama lauilaqi. I luqa aa rleniim ma', 'A Revanka, de aa a iaq ma', *Ka-maarl-Madlek*. De ne aa gamansena ama seserlnget dai ai de qa tatmet se ama qaqet per ama kot, de qa taqa tekmet se ama arasmesna. ¹² De qem ngim ip taquarl ama rluqa ve aa sakngaiam. De qa mu ama King aa ningiitnek per aa uuves i buup ne iitnek. De daa qames dai iaq ama a rlenki i sa ra iil me qi. Be quasiaq a qek kat drlem pe luqia ama a rlenki ara rleng. Dap katikka qa naik dai qat drlem.

¹³ De ama luanki ama ainkulki i ai de qe rurlisnas pemki dai ama qerekkka qa uung ki. Be ra tis aa iaiq ama rlenki ma', *Ama Ngemumaqa-aa-saikngias-pem-ka.*

¹⁴ De iari ama arasmesna vem ta i maikka buup na ra, i ra nev uusep i ra mugun dama hoskina ama lauil a nget de ra tit naser a qa. De ver a ra, dai ra mu ama luan i ngeren sin i maikka ama mening nget malai i ama lauilanget. ¹⁵ Be nemer aa Aamki dai ama sinki ama ainkulki, ama gerliqi ip ke dikmet ne aa qumespik never ama aivetki mai. Be diiv ama qaquet mai araa Slurlka na qa, be diip ke raneng aa sekpetki ne ama ain ip ke rurlistik per ama qaquet. Be ne ama Ngemumaqa aa dlek i qa veviit, dai diip ka ruvet bareq aa qumespik. Be diip ke verleset ne aa serlinki sagel ta ip taquarl luqa i qa mainmet pe aa gam ip te ama qerlapki, i lungera dai ra tis nget 'ama wain'. ¹⁶ De ver aa luan kur aa rlebaam, dai lungere iara ama a rlen ma', *A King daleng ama Kingkena mai. De ama Slurlka daleng ama slurlta mai.*

¹⁷ Be aiv aa de ngua lu iaq ama Angeluqa i qa maarl ver ama nirlaqa aa rleng. De qa meraqen slep sagel ama uaik mai i nger kivarl mer ama serliqis ma',

“Ngen den sever ama Ngemumaqa aa asmeski ip mager ip ngen dres ama serlik never ama kingkena! ¹⁸ De diip ngen dres ama aarliit never ama barlta i re uas te ama soldiaqena, de nevet ngen araa hoskina, de ngene lura i ra tuqun per angera rleng. De ngene lura i ret matna ver araa bisnis, de ngen ama buaiskena i ret matna naik, de ngene lura i ai de re barlnas, de ngene lura i qurli ra naik.”

¹⁹ Baiv aa, de ngua lu ama Aurlka ama Semka qe ne ama kingkena mai never ama aivetki, i re ngingdemna ne araa qaquet, i ama rasmes-pem-ta. I re narliip ta tesna, te ne luqa i qa mugun per aa hoski ara rleng ama lauilaqi. I re

narliip ta taarl sev aa qames ke ne aa uaq ama liinka, i lura dai ama rasmes-pem-ta. ²⁰ Dap kuasik maget na ra. I maiqatti raqurla be lenges na ra, i ra uurut luqa ama Aurlka ama Semka, de ngene luqa ama slurlka aa Aamki na qa i ama Kaak-ka. I luqa i qe tekmet ne ama tekmeriirang ama dlek pem iirang, i ai de murl iinamek dai ai de quasik baingbaing se iirang taqurla. Be ne liirang aa, dai i ai de qe kaak te ama qaqet be re narligel ka, be ra tu ama Semka a merlengaqa de araa qames. Be re uuret lura mai de ngen iari i ai de re lautu sever ama Semka aa Nemki. Be liiam aa dai re qiat mer iam semer ama altingki be qatiaskerl ian iames met luqia ama altingki i rlekrlek met ki, i maikka ama uiildingki met ki.

²¹ Be luqa i qa mugun per ama hoski ara rlung ama lauilaqi, dai qa veleng lura ama rasmes-pem-ta i ai de ra tit naset liiam aa. I qa veleng lura ne aa sinki ama ainkulki i ama gerli sepna na qi, i ai de baingbaing se qi met ka. Be naset liina ama Ngemumaqa qa nes te ama uaik, be nge men be nge mes ama serlik nevet lura ama vura be uarl me na nget.

20

Ma Satan Ke Karabus Se Ama Ages Ama 1,000

¹ Baiv aa de ngua ngim, dai ngua lu ama Angeluqa i qa men nev Uusep. I ve aa ngerik dai qa raneng ama a Ki de ngen ama Sen i ama merlenka vem nget. I luqa ama kiqa dai semer ama a demka i maikka qa saimanep i quasiq deng na qa iai. ² De luqa ama Angeluqa dai qa uurut ama *Semka* i qa ne ama a Quveqa i luqa i maikka murl na qa i ama *Qemka*, i ai de uut tis ka ma *Satan*, i ama *Iaus angere Mam*. I qe uurut per a qa de qa iais per a qa ne ama sen ip kurli qa ve ama Karabus se ama ages ama 1,000 na nget. ³ Be aiv aa de qa rlu na qa semet luqa ama ademka, i maikka

qa saimanep i quasiaq a nge ama arlim. Be aiv aa de qa ves mer ama tarlka de qa ding ne aa lok. I liina raqurla ip kuasik mager ip ke kaak te ama qaquet per ama aivetki se lungera ama ages ama 1,000 na nget. Be aip naset lungera ama ages de diip ke rattem na rem ka ip ke paikmet se ama veluus.

⁴ Be aiv aa de ngua ngim, dai ngut lu lura i murl ta dik sever araa qen i raquarli re taqal sil sevet ma Iesus i re su marevan ne ama Ngemumaqa aa lengi. I maikka quasik te lautu sagel ama Aurlka ama Vuqa, de quasik te nan araa buum sagel aa Nemki, be quasiaq ai araa ding-senas ip ta tu ama Semka aa merlengaqa de araa qames, dap kua re araa ngerik arleken.

I lura, dai ma Iesus ka maarl na ra never ama aapngipki ip te iames, te na qa. I qa mu ra ip te uas te ama aivetki, se ama ages ama 1,000 na nget.

⁵ Dav ama Ngemumaqa aa uis i rep ngip aanamek dap kuasik ta dik sever araa qen, dai as kuasik ka maarl ne lura never ama aapngipki. Dav as diip kurli ra ip deng i ama 1,000 ne ama ages nger iit, de diip ka raarl na ra.

⁶ Dai lura i ra maarlviit dai maikka mager iv ama marl na ra malai, i raquarli ama Ngemumaqa qa mel se ra iv ama glasing a ra na ra. Dai be luqia ama aapngipki ip ma iiram, dai quasik mager ip teng ning me qi, i raquarli diip kurli ra, re ne ama Ngemumaqa se ama ages ama 1,000 na nget. Be diip tet matna bareq ama Ngemumaqa qe ne ma Kristus ip taquarl ama Lautuqi ara Uasta.

Ma Satan Ke Tal Ama Tuvetki

⁷ Baip lua i verleset lungera ama ages ama 1,000 na nget, de diiv ama Ngemumaqa qe rattem na re ama demka na re ma Satan. ⁸ Be diip ka tit per ama qerleng mai ver ama aivetki ip ke kaak te ama qaquet de qe ngingdemna na ra.

Be diip te tekmet ne ama arasmesna ama slurlngget, i ma *Gog de ma Magog*, dai diiv ian dresna, i maikka buup na ra. I quasik mager iv a qek ka risavet na ra. I maikka buup na ra ip taquarl ama qunka ver ama kaska aam. ⁹ Be lura ama buurlem na ra, dai diip ta tit temna never araa luquv iirang per ama aivetki, be diip te iingmirlek ne ama Ngemumaqa aa Uis per aa luqupki i qurli ra ver a qi. I luqia ama luqupki dai maikka qi nade ama Ngemumaqa aa rlan. Be diip te tekmet ip ta tes ama qaqet mai ver a qi. Dap diiv ama Slurlka aa altingki ma narevuk kia ren, be diip ki rletik per a ra, de vet ngen araa amiqena mai, be diip rlev a ra, de verleset na ra.

¹⁰ De ma Satan i luqa i qe kaak te ama qaqet per ama aivetki, dai diip te rlu na qa semet luqia ama altingki i qatikka ai de rlekrlek met ki masmas. I luqia ama altingki i sa qurl ama Aurlka ama Vuqa qe ne ama slurlka aa Aamki na qa i ama Kaak-ka, met ki.

Be qatikka diip te tal ama getget per ama niirl mai de ngen ama arlen mai. I qatikka diip taqurla vapiitpapiit be quasik perlverleset.

¹¹ Be aiv aa de ngua lu ama King aa mugun-met-ki ama slurlki ama lauilaqi i qi ivuk daleng iari. I ama qaqet araa Mam ka mugun met ki. Be ama aivetki de ama uusepka dai ian aasik sede aa saqang.

¹² Baiv aa, de ngua lu ama ngipta ra maarlviit, i ama barlta de ngen ama qaqet maden. I ra men be ra maarl de ama Ngemumaqa aa saqang. De qa barl de aa Langin i qa iil sever araa mugunes. De saqikka qa barl de iaq ama Langinka i qa se lura i diip te iames masmas.

De qa tatmet se ama qaqet kut liirang aa i ra rekmet niirang, i sevet liirang aa i ra iil sever araa mugunes.

¹³ Ii, ama Ngemumaqa qa tatmet se ama qaqet i iak de iak kur aa tekmeriirang. Be lura i murl ta ngip sep ma kaska,

dai qa marl se ra be ra men sagel ka. De qa men se lura i murli ta mu ra de ngen lura i ra naver ama altingki sagel kurl ama iaus.

¹⁴ Be qa verleset ne ama aapngipki ara gamansena, de ngen ama luqup i qurl ama ngipta ver a qi.

Baiv aa, de qa rlu ne liirang aa mai de ngen ama qaquet semer ama altingki i quasik tem ngim be dengdeng. I luqia ama altingki i ai de ngul sil sever a qi, dai ama aapngipki ip ma iiram. ¹⁵ Be ariq aiv iaq i quasiaq aa rlenki ve ma Langinka ne ama Iames, dai diip te rlu na qa sever ama altingki, (i luqia ip ma iiram) i quasik mager ip kia reng.

21

Ama Uusepka Ama Iameska Ngen Ama Aivetki Iameski

¹ Baiv aa de ngua lu baing se ama Uusepka ama iameska de ngen ama aivetki ama iameski. I raquarli liiam aa i ai de qurli iam nauirl dai sa ian aasik. De qerlka ngen ama kaska dai qa aasik, be quasiaq a qa. ² De qerlka ngua lu auut Mam aa Qerlingki ama Slurlki i qiat den nev ama Uusepka, i ara rlenki ma', '*Jarusalem i ama Iameska*'. I luqia dai maikka ra murem ki be qim ngim ne ama atlu malai. I qim ngim ip taquarl ama nanki ama lugutki i ama nankina ra muvem na qi ip diip qi ngerlvvet ne ara ak ve ama Lautu-vem-ki.

³ Baiv aa de ngu narli iak kes nes ne ama lengi saimanau, ianai sagel kurl ama Ngemumaqa i qe uas. I qa taqen ma', "Ama Ngemumaqa dai diip kurli qa veleqes ne aa qaquet per araa luqup. I diip kurli qa gelna na ra ver aa mugunes. I qatikka ra dai aa qaquet na ra, de qa, dai araa Ngemumaqa."

⁴ Be lura i re tal ama merlen dai diip ke suquv ama medek mai naver are ves. Be saqias kuasik mager ip diiv a qek ke ngip.

De diip kuasiaq mager iv ama arlemigl na ra.

De quasik mager ip diip te nak, de diip quasik te taneng ama getget.

I liirang aa i ama murlas iirang dai i sa iirang mai nge mit mas.

Ama Tekmeriirang Mai Dai Diip Ke Sama-Iames Ne Iirang

⁵ De ama Slurlka i luqa i qa mugun, dai qa sil ma',
"Ama tekmeriirang mai dai ngu sema-iames ne iirang."

De qa ruqun a ngua ma',

"Ngi iil lungera ama lengi pe ma Langinka, i raquarli ngua taqen ne gua revan be quasik mager ip lungera ama lengi nge raat naik."

⁶ Be aiv aa de qa ruqun a ngua ma',

"I ama tekmeriirang i murl aanamek ngu tekmet niirang dai sa ngua verleset niirang. I ngua dai ama Rarlimini de ama Verlverleser-iini. Be lura i dingding sep ta dai mager ip ta ter ama qerlapki na met gua menpitki i luqia i qi iames masmas. I qatikka luqia dai mager ip ngurl kuarl tem ki naik. ⁷ Be ariq aiv iaq i qerl uirl se ma Arasmesna, dai luqa dai ngua Uimka na qa. De diip ka tis ngua ai aa Ngemumaqa, be diip ngu qurl a qa re liirang aa gua tekmeriirang."

⁸ Dap lura i reng ning de re rledeng, de lura i quasik ta tu araa qevap sever a ngua, de ra ngim temanau na ngua be quasik te tit naser a ngua; de lura i maikka araa gamansena dai raquarl ama dang; de lura i re peleng na, de lura i re nanna maden maden; de lura i re tekmet ne ama qenaingki; de lura i ra tu araa qevap sever ama dul ngen ama meng; de ngene lura mai ama kaak-met-ta; dai diip ta iit sev araa luqupka mer ama altingki i quasik tem ngim de dengdeng, luqia i ai de rlekrlek met ki mas mas. I luqia, dai ama aapngipki, i qi ip maiiram de dengdeng.

Ma Jon Ka Lu Ama Luqupki Ama Iameski Ma Jarusalem

⁹ Baiv aa de iaq ama Angeluqa, i qa never ama ngeriqit ngen a iam na ra, dai qa men sagel ngua. I qa navet lura i re arles ama milat ne ama Slurlka aa serlin i ama ngeriqit ngen a iam na nget. I qa ruqun a ngua ma’,

“Ngia ren, ngi na ngua, ip diip ngu reqerl a ngi ne luqia ama nanki i diiv ama Sipsiviini ngere ngerlvet na qi.”

¹⁰ Baiv aa de ama Qevepka ama Glasingaqa ka mer a ngua be sev ama damki reves iviit, be ngua maarl de ngut lu ama luqupki i maikka ama glasingaqi, i qiat den manarevuk nagel ama Ngemumaqa. I luqia dai ma Jarusalem. ¹¹ I maikka qin sin ne ama Ngemumaqa aa ansinki, i maikka qin sin ip taquarl ama glas i mager ip ngim ngim mames per a nget. I qim ngim ne ama anes ip taquarl ama rengiitka i aip ke qivarl.

¹² I luqia ama qerlingki dai ama surlka sepna na qi. I maikka qa sa iivit. Be ver ama a surlka mirlek na qi, dai ama taarl i ama malepka ngen a iam na nget. Be met lungera ama taarl dai ama Angeluqena i ama 12 na ra i re uas met nget. De daleng ama taarl dai iaiq iaiq ama rlenki i lungera ama arlen dai never ama arlen ne ama liin iirang, i iirang navet ma Isrel. ¹³ Be ver iaq i iaq ama garliqa dai ama depguas ne ama taarl. ¹⁴ Be vet lungera ama garli i ama rlatpes na nget, dai qurl ama dul ama slurlnget i ama 12 na nget. I maikka lungera dai ngere tal ama surlka. Be vet lungera ama dul ama slurlnget dai ra sikmer ama Aposelkena araa rlen per a nget. I lura i ama malepka ngen a iam na ra dai ra never ama Sipsiviini angera liinka.

¹⁵ De luqa ama Angeluqa i qa taqen per a ngua dai qa raneng ama vuqulka i ama qasiquatka i ra rekmet na qa ne ama a gol. I qa raneng luqa ama rulaqa ip diip ke siquat sever ama surlka mai, de ngen ama taarl mai. De diip ke siquat kur ama surl viit aip, ama ainkul ama qesna. ¹⁶ De qa siquat piit kur ama surlka temanau, dai qatikka ama

Ma Kristus Aa Lengi 21:17 69 Ma Kristus Aa Lengi 21:22

garli raquarlina.

Be lungera ama qasiquat, i qa siquat be nget taquarlina dai ama 2,400 kilomita na nget.

¹⁷ De qa mak ne ama surlka aa barles dai ama 72 mita. Dai qatikka ama Angeluqa qa siquat ne ama qaqeraqa aa mak ip ke siquat aa.

¹⁸⁻¹⁹ I luqia ama qerlingki dai maikka ama glasing a qi. Be mager ip ngim ngim per a qi ip taquarl ama glas se ruarl. I qim ngim ip taquarl ama gol i maikka ama glasing a nget. De ra rekmet ne ama surlka ne ama dul i ra tis nget ma', *Jaspa*. I qurl ama surlka per ama dul angera rleng, i nget muqas muqas i ama 12 na nget. I lungera dai maikka ama glasing a nget. I lungera angera rlen dai ngua tis nget taqurliani. Be lungera i ama surlka qa arles na nget, dai ra tis nget ma', *Jaspa*. De ver ama *Jaspa* angera rleng, dai ma *Sapair*. Baiv aa de sagel ama *Agiit*, baiv aa de sagel ama *Imaral*. ²⁰ De lungera ip ma ngeriqit dai ama *Sadonikis*, baiv aa de sagel ama *Konilian*. Baiv aa de sagel ama *Krisilait*. De ver aa rleng dai ama *Bairil*, de ver aa rleng dai ma *Tupas*. De luqa ip ma malepka, dai ma, *Krisuprais*. De luqa ip ma malepka ngen a qa, dai ma *Haiasin*. De luqa ip dengdeng i ama malepka ngen a iam na nget, dai ra tis ka ma', *Amitist*.

²¹ Be met lungera ama taarl ama malepka ngen a iam na nget, dai ama Ngemumaqa qa rekmet se mer ama taarl be ngerem ngim ne ama atlu, ip taquarl mer ama a lalai. De ve ama aiska mai ver ama Qerlingki ama Slurliki, dai qem ngim ip taquarl ama glas, i maikka ama glasingas. I luqa ama aiska dai qa ne ama gol.

²² De vet luqia ama qerlingki dai quasik ngua lu a nge ama Lautu-vem-ki, i raquarli luqia, dai ama Slurlika ama Ngemumaqa aa Luqupki aa. I qa buup ki na nas de ngen aa Uimka i ra tis ka ma', A Sipsiviini. Dai qatikka qurli

iam aa vet luqia ama luqupki. ²³ De qerlka vet luqia ama qerlingki, dai quasik mager iv ama nirlaqa qe ne ama iaqunki ianem ngim per a qi. I qatikka raquarli ama Ngemumaqa qe ne aa Uimka dai qurl ian a nirlaqi vet luqia ama qerlingki.

²⁴ Be ama qaquet mai ver ama qerleng per ama aivetki, dai diip ta tit pe ian a nirlaqi. Be ama barlta never ama aivetki dai diip ta ran se araa dlek ngene araa tekmeriirang ama atliirang savet luqia ama qerlingki. ²⁵ I raquarli i diip kuasiq ama arlenki, i qatikka diip kurli luqia ama Qerlingki men ama nirlaqi masmas.

Be diiv ama tarl mai dai diip kuasik mager ip te ves. ²⁶ De qatikka ama qaquet mai ver ama aivetki dai diip tat den, ip tat dan se araa gamansena ama atlunget de diip te palu gel ama Slurlka ver aa Qerlingki.

²⁷ Dap kuasik mager ip diiv a nge ama viini nge ran savet luqia ama Qerlingki. De saqikka lura i re rekmet ne ama qeleves pem iirang, de lura i ai de re nging ama Slurlka aa lengi, dai quasik mager ip tat dan savet luqia ama luqupki. Dap katikka maget kut lura naik i ra iil araa rlen iak de iak pe ama Langinka ne ama Iames, i ama Slurlka aa Langinka, i ra tis ka ma', *Ama Sipsiviini angera Langinka.*

22

Ama Iames Bareq Ama Qaquet

¹ De saqiaskerlka, ngua lu luqa ama Angeluqa i qa reqerl a ngua ne ama kainaqi i maikka ama glasingas. I luqia ip ki iames ne ama qaquet masmas. I luqia ama kainaqi, dai qiat den ianai sagel kurl ama Ngemumaqa ke ne aa Uimka i ra tis ka ma', *Ama Sipsiviini.*

² Be luqia ama kainaqi dai qia tit nep maiska i ama slurlka de luqia ama qerlingki ama slurlki are rlan. Be ver ama kainaqi ara aam i re ruarl de ruarl, dai kurl iaq ama

mengka i qa raquarlina, i qa re ruarl de ruarl. Be ver ama iaquan mai dai ai de luqa ama mengka qa tu. Dai be qatikka ai de qa tu ama malepka ngen iiram de ama ageski araa rlan. Dai be qatikka ama qaqet nevet luqia ama Qerlingki dai ai de ra tes. De qerlka ngene luqa aa ngerik dai ama marasin bareq ama qaqet mai ver ama aivetki.

³ De vet luqia ama Luqupki, dai maikka ama tekmeriirang i ama viirang i ama Ngemumaqa qa tuvet pet liirang aa, dai maikka iirang nger aasik. Be ama Ngemumaqa qe ne aa Uimka ama Sipsiviini dai diip kurli iam aa ve ian a Luqupka, be iane uis dai diip tat den ip te lautu sagel iam.

⁴ Be diip te lu aa sakngaqi, de diip ke iil aa rlenki de araa games. ⁵ Be saqias diip kuasiq ama arlenki, be diip kuasik te mali re ama laam dap kuarl ama nirlaqa, i raquarli ama Slurlka ama Ngemumaqa dai diip ke tekmet ne ama nirlaqa bareq a ra. Be diip kurli ra, re na qa masmas de re uas te aa tekmeriirang mai.

⁶ De luqa ama Angeluqa qa ruqun a ngua ma',
“Lungera ama lengi i sa ngia narli nget, dai maikka ama revan nget, be mager ip ngi tu gia qevap sever a nget. I ama Slurlka ama Ngemumaqa dai sa qa reqerl aa Aamki-na-ra, be ngua aa Angeluqa, dai qa nem ngua ip ngu reqerl aa maatpitta ne liirang aa i maikka diip masna iirang nge ren.”

A Qares Ip Ma Iesus Kat Den

⁷ Mager ip ngene narli ma Iesus aa Lengi i nget ma',
“Maikka ama qares ip diip nguat den.”

Taquarla be lura i ret dadem lungera ama lengi i uut sil na nget nauirl dai diip te raneng ama Slurlka aa arlias.

⁸ I ngua ma Jon, i ngua iil lungera ama lengi, be ngut lu liirang aa, de ngua narli iirang, be lua i ngut lu iirang de

ngu aat per ama Angeluqa aa arlim, i luqa i qa reqerl a ngua ne liirang aa. ⁹ De masna qa ruqun a ngua ma’,

“Kula ngi tekmet taqurla, dap mager ip ngi lautu sagel ama Ngemumaqa naik. I ngua dai raquarl ngi i ama maatpitka na ngua, i uun taquarl auun a rluaviq ama Ngemumaqa aa Aamki-na-ra. I uut namen ama Ngemumaqa aa liinka i ai de uuret dade lungera ama lengi nev ama Langinka.”

¹⁰ De luqa ama Angeluqa qa sil ba ngua ma’,

“Ama Lengi nep luqa ama Langinka, dai quasik mager ip ngi trles nget. I raquarli ama Slurlka aa anmenki dai maikka qi gelna.

¹¹ Taqurla be lura i ai de rat drlem sa tekmet ne ama viirang dai qatiaskerl mager ip kurli ra ver iirang. De lura i ra tu aa qevap sever ama semaning never ama aivetki, dai qatiaskerl diip ta tit naset liirang aa. Dav iani dai muqas, i lura ama atlura dai diip te tekmet ne ama tekmeriirang ama seserl iirang, de ngene lura i araa gamansena i ama glasing a nget, dai diip te tekmet kur araa gamansena i ama atlunget.”

Ma Iesus Aa Lengi De Dengdeng

¹² I ma Iesus aa lengi ma’,

“Ngene narli! Maikka ama qares ip diip ngua ren. Be diip ngua ren se gua ranbandem sagel ngen, i iak de iak, kur a ngen a rleriirang.

¹³ Ngua dai ama rarlimini, de ngua dai ama verlverleserini. I ngua dai ama a rarlimini se ama tekmeriirang mai. De ngua dai mager ip ngu perleset ne ama tekmeriirang mai. I qatikka ngua dai ngurl ruirl de nguat den nasat.”

¹⁴ Taqurla be lura i re lemerl nas, ip taquarl ai de re qukmes te araa luan, dai maikka diiv ama uairlka ver a ra malai, i raquarli diip ta ran savet luqia ama Qerlingki. Be

diip ta tes ama gam nade luqa ama Mengka ne ama Iames, be diip te iames masmas.

¹⁵ Dap lura i araa gamansena ip taquarl ama dang dai diip kuasik ta ran savet luqia ama Qerlingki. I lura i ama qenaingki-vem-ta, de ngen ama quatta de ngen ama nankina i ai de ra nanna maden maden, de lura i ai de re peleng, de ngene lura i ai de re mali re ama gamansena ama kaak-nget. Dai lura dai diip kurli ra darliik.

¹⁶ “I ngua ma Iesus, dai sa ngua nem gua Angeluqa ip ke raqal sil ba ngen sevet liirang aa, ip ngua tat navet gua liin i ama Lautu-vem-ta ver ama qerleng mai. I ngua dai nemene ma Daivit aa laanivas. I ngua dai raquarl ama ualdengaqa i ra tis ka ma’, ‘Raiindemka’. I maikka ai de qen sin malai.

¹⁷ De ama Qevepka ama Glasingaqa, ke ne ama Ngemumaqa aa liinka, i re siquat na ra, i ra aip taquarl ama lugutki i qia muvem nanas ip ki ngerlvet. Dai res nes ma’, “Iesus ngia ren!”

Be lura i re narli lungera ama lengi, de res nes ma’, “Iesus ngia ren!”

Dai aiv iari i dingding sep ta, dai mager ip tat den ip te srluup. Dai aiv iari i re narliip taqurla, dai mager ip te srluuv ama kainaqi i qi kuarl te ama iames. I qatikka diip ta ter a qi naik.

¹⁸ Dai ngu tekgel ngen i ngene narli lungera ama lengi, i sa uut sil na nget nauirl nep luqa ama Langinka.

Dai aiv iak ke rluses ne iang ama lengi sa iivuk, dai diiv ama Ngemumaqa qa qurl a qa te ama arlem i sa uut sil sever a nget pe luqa ama Langinka. ¹⁹ Dav ariq aiv iari te siquat ip te suquv iang ama lengi nep luqa ama Langinka i sa uut sil na nget, dai diiv ama Ngemumaqa qa qirlvem se ra ip kuasik ta tes nade luqa ama mengka, de quasik mager

Ma Kristus Aa Lengi 22:20 74 Ma Kristus Aa Lengi 22:21

ip kurli ra vet luqia ama Luqupki i ama Glasingaqi, i sa uut sil sever a qi.

²⁰ Dai Luqa i qerl kurl a ngua re lungera ama lengi, dai qa taqen ma',

“A revan, i diip masna ngua ren.”

De ngua virliit ma',

“Mager aa, gua Slurlka ma Iesus. Ngia ren.”

²¹ Dai ngu raring iv ama Slurlka ma Iesus Kristus dai aa arlem sagel ngen mai.

Prleset aa.

A SLURLKA AA LANGINKA AMA IAMESKA
The New Testament and Ruth in the Qaqet Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kaket long Niugini

copyright © 1996 Papua New Guinea Bible Translation Association

Language: Qaqet

Translation by: PNG Bible Translation Association

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

    You include the above copyright and source information.

    You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-12-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 17 Oct 2021

2899de9a-fcdc-50f9-9b11-75696f7b3ec5